БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 49 (17.629). ● 27 февраль 1980 йил, чоршанба ● Баҳоси 2 тийин.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ЎРТОҚ Л. ЦИНЕГЕНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 26 февраль куни Кремлда Венгрия Халқ Республикаси мудофаа министри Лайош Цинегени қабул қилди.

Қардошларнинг тўла бирлиги руҳида ўтган суҳбат чоғида Совет—Венгрия ҳамкорлигининг ва вужудга келаётган халқаро вазиятнинг хилма-хил масалалари муҳокама қилинди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Д. Ф. Устинов, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов иштирок этдилар.

(ТАСС).

МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

Ўртоқ Л. И. Брежнев 26 февраль куни Кремлда ўртоқ Л. Цинегега Октябрь Революцияси орденини топширди. У мукофотни топшириш маросимида нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Муҳтарам ўртоқлар!

Бугун Венгрия Халқ Республикасининг мудофаа министри армия генерали Лайош Цинегега Октябрь Революцияси орденини топшириш менга зўр мамнуният бахш этади.

Ўртоқ Цинеге, бизнинг Ватанимиз сизнинг СССР Қуролли Кучлари билан Венгрия Халқ армияси ўртасидаги дўстона муносабатларни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш ишидаги катта хизматларингизни шу мукофот билан тақдирлайди.

Биз венгер дўстимизни астойдил ҳурмат қиламиз, у салкам йигирма йилдан бери мудофаа министри юксак лавозимини эгаллаб келмоқда. Интернационалчи-коммунист сифатида у иттифоқчи мамлакатларимизнинг Варшава Шартномаси ҳарбий ташкилотини мустаҳкамлаш борасидаги коллектив куч-ғайратларига каттагина ҳисса қўшмоқда.

Биз ана шу мудофаа қалқонини вужудга келтирганимиз яхши бўлди. Жаҳон ривожланишида ташвишли пайтлар афсуски, етарли деса бўлади. Бугунги кунда биз ана шундай пайтларнинг бирини бошдан кечирмоқдамиз. Ҳамиша бўлганидек, бизнинг буюк куч-қудратимиз уруш кучларини маҳкам боғлаб қўйишга, ер юзида тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашга қаратилгандир. Мана қарийб чорак асрдан буён Варшава Шартномаси Европада айни шу мақсадларга пухта хизмат қилиб келмоқда.

Муҳтарам ўртоқ Цинеге, сизни юксак мукофот билан сидқидилдан табриклайман. Сизга сиҳат-саломатлик ҳамда социалистик Венгрия ва бузилмас Совет — Венгер дўстлиги манфаатлари йўлида бундан буён ҳам самарали ишлашингизни тилайман.

* * *

Ўртоқ Л. Цинеге жавоб нутқида Совет Иттифоқининг юксак мукофотини КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг қўлидан ғоят тўлқинланиб қабул қилаётганлигини таъкидлади.

Бу мукофотни, деди у, мен шахсий хизматларимнинг эътироф этилишигина эмас, шу билан бирга мен садоқат билан хизмат қилган ва бундан буён ҳам хизмат қиладиган партиямиз фаолиятига берилган юксак баҳо деб биламан.

Ўртоқ Л. Цинеге ўз Ватанини ва Венгрия Халқ армиясини ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлаш ишида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан совет халқи кўрсатган жуда катта ёрдам учун астойдил миннатдорчилик изҳор қилди.

ВХР мудофаа министри СССРнинг шонли Қуролли Кучлари билан Венгрия Халқ армияси ўртасидаги, Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг барча қуролли кучлари ўртасидаги дўстона алоқалар йилдан-йилга мустаҳкамланиб, тинчлик ва социализм ишига хизмат қилиши лозим бўлган вазифаларни бажариш манфаатлари йўлида тобора ривожланмоғи учун ҳамма ишни қиламан деди.

Ўртоқ Л. Цинеге ўртоқ Л. И. Брежневга сиҳат-саломатлик ва совет халқи, дунёдаги барча халқлар бахт-саодати йўлидаги фаолиятида муваффақиятлар тилади.

* * *

Мукофотни топшириш чоғида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, шунингдек СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе, СССР Қуролли Кучлари Бош штабининг бошлиғи — СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосари Совет Иттифоқи Маршали Н. В. Огарков, Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар бирлашган Қуролли Кучларининг бош қўмондони, СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосари, Совет Иттифоқи Маршали В. Г. Куликов, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи армия генерали А. А. Епишев, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов ҳозир бўлдилар.

Залда Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар бирлашган Қуролли Кучлари штаби бошлиғининг ўринбосари Л. Фазекаш, ВХРнинг СССРдаги мувақкат ишлар вакили Д. Пинтер, венгриялик бошқа ўртоқлар ҳам бор эдилар.

Ҳозир бўлган кишилар Л. Цинегени Совет Иттифоқининг юксак мукофоти билан самимий муборакбод қилдилар. (ТАСС).

ЗАФАРЛАРИМИЗ — ДОҲИЙ ЮБИЛЕЙИГА!

ПАРТИЯ — РАҲНАМО

Иттифоқдош, автоном республикалар Олий Советларига ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига 24 февралда ўтказилган сайловда яққол ва тўла намоён бўлган жипслик, фикр ва туйғулар якдиллиги Коммунистик партия билан совет халқи ғоят мустаҳкам бирлигининг яна бир ажойиб намойиши бўлди. Советлар мамлакатининг барча гражданлари партиянинг сиёсий йўлини, ҳозирги босқичда коммунистик қурилиш юзасидан тўрт йил муқаддам КПСС XXV съезди ишлаб чиққан программани тўла ва сўзсиз қўллаб-қувватлаётганликлари яна зўр эҳтирос билан таъкидланди.

Умуман етмишинчи йиллар сингари улкан ишлар ва воқеаларга бой бўлган бу давр мамлакатимиз ҳаётида, ҳар бир совет кишисининг ҳаётида чуқур из қолдирди. Кейинги ўн йилликнинг якунлари, келгусидаги вазифалар ўртоқ Л. И. Брежневнинг Москвадаги Бауман сайлов округи сайловчилари ҳузурида сўзлаган нутқида ўзининг чуқур ва ёрқин ифодасини топди. Совет жамияти бирлигининг, ғоявий-сиёсий, социал ва миллатлараро жипслигининг янада мустаҳкамланганлиги шу йиллардаги асосий омил бўлди. Жипслик — социализмнинг ноёб бойлиги, бебаҳо, енгилмас кучимиздир. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ҳамкорлиги кенгайди. Ташқи сиёсатимизнинг ҳамма йўналишларида, Тинчлик программасини амалга оширишда катта муваффақиятларга эришилди.

Биз, КПСС XXV съезди, партия Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларини бажара бориб, мамлакатни социал-иқтисодий ва маданий ривожлантиришда анча олға қараб силжидик. Асосий ишлаб чиқариш фондларининг қарийб учдан бир қисми янгиланди. Янги йирик территориал ишлаб чиқариш комплекслари қад кўтарди. Партиянинг аграр сиёсати сабот билан ўтказилди, бу эса қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини сезиларли равишда кўпайтириш, табиат инжиқликларини кам чиқим билан бартараф этиш имконини берди.

Хўжалик қурилишидаги ишларнинг кўлами ва чуқурлиги халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини янада ўстиришга самарали таъсир ўтказди. Маълумки, халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини янада ўстириш партия иқтисодий стратегиясининг олий мақсадидир. Тўрт йил мобайнида миллий даромад 16 процент, аҳоли жон бошига реал даромадлар эса салкам 14 процент ошди. 423 миллион квадрат метрдан кўпроқ уй-жой фойдаланишга топширилди.

Кўп иш қилинди. Шу билан бирга Советлар мамлакатининг коммунистлари Лениннинг қўлга киритилган муваффақиятлар билан хотиржам бўлиб қолмай, тинмай олға бориш, бундан ҳам каттароқ муваффақиятларга эришиш кераклиги ҳақидаги васиятини доимо эсда тутадилар. Халқ хўжалигимизни ривожлантириш натижалари КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленумида кескин ва танқидий тарзда муҳокама қилинди. Ҳали барча тармоқлар, барча корхоналар планни уддалай олмаётганлиги тўғрисида большевикчасига рўй-ростлик билан гапирилди. Баъзи бир озиқ-овқат маҳсулотлари ва саноат моллари, уй-жой, маиший хизматни ташкил этиш соҳасида ҳозирча қийинчиликлар бор. Ана шу камчиликларни тугатиш, аҳволни яхшилаш учун партиянинг иқтисодий сиёсатини янада кўпроқ сабот билан, янада ғайрат билан амалга ошириш, бутун ишимизнинг самарадорлиги ва сифатини кўтаришга, энг яхши пировард натижаларга эришиш лозим. Ўтган йилларнинг тажрибаси кўрсатганидек, бунинг йўли аввало бошқариш даражасини юксалтиришда, хўжалик механизмини яхшилашда, масъулиятни оширишда ва ҳар бир участкада интизомни мустаҳкамлашдадир.

Олдимизда турган вазифаларни ҳал этишда партия ташкилотлари биринчи даражали роль ўйнайди. Партиянинг принципиал кўрсатмалари асосида ўз ишининг услуб ва методларини ҳар томонлама такомиллаштириш — партия ташкилотларининг бурчидир. Хўжалик юритиш кўламлари, иқтисодий ўзаро алоқаларнинг чуқурлиги ва мураккаблиги ғоят ўсган бир шароитда юксак талабчанлик, уюшқоқлик, ишга ижодий муносабатда бўлиш вазиятини вужудга келтириш айниқса зарурдир. Топширилган иш учун ҳар бир кишининг шахсий масъулияти, ижрони қатъий контроль қилиш ва текшириш, қонунларни ва ҳаётимиз нормаларини бузишнинг ҳар қандай ҳолларига, фаолиятсизликка ва хотиржамликка, хўжасизликка ва ишни пала-партиш қилишга, ман-манликка ва расмиятчиликка муросасиз бўлиш ҳозирги кунда ҳар қачонгидан ҳам муҳимдир.

Ана шу вазифаларни муваффақиятли ҳал қилмоқ учун партия ташкилотлари марказлаштирилган асосни мустаҳкамлаш билан бир қаторда қуйидан бўладиган ташаббусга — колхоз ва совхозлар, корхона ва бирлашмалар, маҳаллий органларнинг ташаббусига ҳамма жойда кенг йўл очиб беришлари лозим. В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун, шу йил ва умуман беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун мамлакатда кенг авж олган социалистик мусобақа ана шу ташаббуснинг ёрқин кўриниши бўлди. Омманинг меҳнат ғайрати ҳамма жойда ишнинг аниқ-пухта ташкил этилиши билан мустаҳкамланиши учун, шу билан бирга дабдабабозлик ва шов-шувларнинг қатъиян барҳам топиши учун ҳозирги 1980 йил ҳақиқатан ҳам зарбдорларча ишлаш, ленинчасига ишлаш йилига айланиши учун ҳамма чораларни кўриш керак.

«Ленинчасига, коммунистчасига яшаймиз, ишлаймиз ва курашамиз» деган мавзуда март-апрель ойларида ўтказиладиган очиқ партия йиғилишлари ана шу ишларни амалга оширишда актив кўмаклашишга даъват этилган. Бу йиғилишларда КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг қарорлари, Марказий Комитетнинг Ленин юбилейига бағишланган қарори, ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари асосида партия ташкилотларининг вазифалари муҳокама қилинади. Бу йиғилишларга тайёргарликни шундай олиб бориш керакки, улар коммунистлар жанговар қобилиятининг, коллективларда ташкилий ва ғоявий-сиёсий ишлар қандай йўлга қўйилганлигининг, меҳнаткашларни Владимир Ильич Ленин ҳаёти ва фаолиятининг юксак мисолида, революцион жанговар ва меҳнат анъаналаримиз асосида тарбиялашнинг чинакам кўриги бўлсин.

«Коммунистлар одамларнинг тинч турмуши, уларнинг ижодий меҳнати, уларнинг фаровонлиги ва маънавий ўсиши йўлида яшаб, курашиб келмоқдалар», — деб таъкидлади Леонид Ильич Брежнев сайловчилар ҳузурида сўзлаган нутқида. Буюк, ажойиб мақсад! Бу мақсад миллионларнинг илҳомини ва қудратли бунёдкорлик ғайратини вужудга келтиради. Биз бугунги кунда, янги зафарлар бўсағасида, партия XXVI съездига тайёргарлик кўрилаётган бир пайтда келажакка осойишта, комил ишонч билан назар солмоқдамиз. Ҳамиша бўлганидек, бизнинг йўлимиз — тинч бунёдкорлик йўли, совет халқининг моддий ва маънавий бойликларини кўпайтириш йўлидир. Бинобарин бизни бу йўлдан ҳеч ким тойдира олмайди!

Ҳа, ҳеч ким тойдира олмайди! Чунки биз тўғри йўлдан — ҳақиқат йўлидан, озодлик йўлидан, халқ бахт-саодати йўлидан бормоқдамиз. Чунки, бизни совет халқининг синалган авангарди — Ленин партияси бошлаб бормоқда.

(«ПРАВДА» газетасининг 26 февралдаги бош мақоласи).

Баҳор яқинлашмоқда. Миришкор деҳқонларимиз, азамат механизаторларимиз тобора яқинлашиб келаётган экиш кампаниясига пухта ҳозирлик кўрмоқдалар. Суратда: Пахтачи районидаги Охунбобоев номли колхознинг тажрибали механизатори Тошмурод Жумаев.

И. Ҳасанов фотоси.

Ирригаторлар кенгаши

26 февраль куни Тошкентда мамлакатда машина суғоришини ривожлантириш истиқболларига бағишланган Бутуниттифоқ кенгаши иш бошлади. Кенгаш қатнашчилари йирик мелиорация насос станцияларини лойиҳалаш, қуриш ва фойдаланишда эришилган энг янги ютуқларни практикага жорий этиш билан боғлиқ проблемаларни муҳокама қиладилар. Кенгашда СССР мелиорация ва сув хўжалиги министрининг ўринбосари Б. Г. Штепа нутқ сўзлади.

Кенгаш уч кун давом этади.

(ЎзТАГ).

ҚАШҚАДАРЁНИНГ 600 МИНГ ТОННА ПАХТАСИ УЧУН

ҚАРШИ, 26 февраль. (ЎзТАГ). Қўриқ Қашқадарё области республикада «оқ олтин», шу жумладан энг қимматли ингичка толали нав пахта етиштиришни кўпайтиришнинг жуда катта резервларига эгадир. Область пахтакорларининг бугун бу ерда бўлиб ўтган қурултойи қатнашчилари ана шу резервларни ишга тушириш, партия XXV съездининг, КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль ва 1979 йил ноябрь Пленумларининг қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқларини муваффақиятли равишда амалга ошириш вазифаларини муҳокама этдилар.

Область ижроия комитети раиси Б. Элбоевнинг докладида, сўзга чиққан Чироқчи район партия комитетининг биринчи секретари Т. Тиллаев, Косон районидаги «Ленинград» совхозининг директори Т. Орзиқулов, Қарши район ижроия комитетининг раиси Т. Сахатов, Нишон районидаги Чўли Бегимқулов номли совхоз бригадири А. Носирова, Баҳористон район партия комитетининг биринчи секретари С. Н. Аметов, Шаҳрисабз районидаги Энгельс номли колхоз партия комитетининг секретари Т. Ҳайдаров нутқларида таъкидлаб ўтилганидек, областда янги ерлар интенсив равишда комплекс ўзлаштирилмоқда, деҳқончилик маданияти оширилмоқда, колхоз ва совхозларнинг моддий-техника базаси мустаҳкамланмоқда. Пахтакорлар ўртасидаги социалистик мусобақа такомиллаштирилмоқда. Қашқадарёликлар об-ҳаво шароитлари қийин бўлган ўтган йилда давлатга 538 минг тонна — топшириқда кўзда тутилганига қараганда 38 минг тонна кўп пахта сотиб, ўз зиммаларига олган мажбуриятларини шараф билан бажардилар.

Қурултойда пахтачиликни комплекс механизациялаш масалаларига алоҳида эътибор берилди. 1979 йил якунларига кўра, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланган Қарши районининг тажрибаси эътиборга сазовордир. Бу ерда механизатор кадрлар тайёрлаш муваффақиятли суратда олиб борилмоқда, техникадан фойдаланиш самарадорлиги бошқа районлардагидан анча юқоридир. Бу — пахта етиштиришни муттасил кўпайтириш, меҳнат сарфини камайтириш, экинзорларнинг самарадорлигини ошириш имконини бермоқда. Қарши районининг меҳнаткашлари ўтган йили гектар бошига 38,3 центнердан «оқ олтин» олиб, областдаги ўртача кўрсаткичдан тўққиз центнер ўзиб кетди.

Ҳали техника ҳамма жойда ҳам пахтакорларнинг худди шундай ишончли ёрдамчиси бўлиб қолмаганлиги сабабли ҳам бу тажрибани кенг оммалаштириш керак, дейишди қурултой қатнашчилари. Бир қанча хўжаликларда техникага етарли баҳо берилмаётганлиги, пахтачилик суст механизациялаштирилганлиги сабабли пахта етиштириш секинлик билан кўпаймоқда, унинг таннархи эса пасайиш у ёқда турсин, ҳатто ошиб бормоқда.

Қурултойда таъкидлаб ўтилганидек, областда пахтачиликни ривожлантириш проблемалари ирригация қурилиши билан, қўриқни комплекс ўзлаштириш билан чамбарчас боғланган. Бултур Қарши даштининг иккинчи навбати ўзлаштирила бошланди. Бу ерда партия XXV съездининг қарорларига мувофиқ пахта етиштириладиган янги катта зона вужудга келтирилмоқда. Ҳозирдаёқ бу ерда шу йилги ҳосил учун ўн минг гектар ер тайёрлаб қўйилди. «Средазирсовхозстрой» системасининг Қарши даштидаги янги ерларда ташкил этилган совхозлари бу йил жами 200 минг тоннадан кўпроқ — Қашқадарё пахтазорлари ҳамма маҳсулотининг учдан бир қисмига тенг «оқ олтин» етказиб беради. Қўриққа ҳужум қилаётган кишиларга энг кўп эътибор бериш, янги ерларни ўзлаштирувчиларга меҳнат қилиш ва яшаш учун жуда яхши шарт-шароитларни вужудга келтириш зарур.

Ҳозир область пахтакорлари беш йилликни якунлайдиган бўлғуси ҳосил тараддуди билан яшамоқдалар. Кўкламги дала ишларини бошлашга намунали ҳозирлик кўриш, бу ишларни ҳар томонлама шай бўлиб кутиб олиш — бош вазифадир. Асосий умид — механизмларда. Ҳозирги пайтда колхоз ва совхозларнинг машина парклари кўпайтирилмоқда. Техниканинг ҳаммаси ишга ўз вақтида ва сифатли тахт қилиб қўйилиши, бутун мавсум мобайнида самарали фойдаланилиши керак. Бунинг учун яна камида 3 минг механизатор ўқитилиши лозим. Алмашлаб экишни ўзлаштиришга, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашнинг биологик усулларини жорий этишга катта эътибор берилиши керак.

Қурултойда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Қурултой ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. А. Хўжаев иштирок этди.

Қурултой қатнашчилари беш йилликнинг якунловчи йили учун якдиллик билан социалистик мажбурият қабул қилдилар. Қашқадарёнинг 600 минг тонна пахтасини йиғиб-териб, давлатга сотишга аҳд қилинди.

НАМАНГАН ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ МАРРАЛАРИ

НАМАНГАН, 26 февраль. (ЎзТАГ). Наманган областининг хўжаликлари чорвачиликни интенсив ривожлантириш учун катта имкониятларга эга. Область чорвадорларининг бугун бўлиб ўтган қурултойида ана шу ҳақда гапирилди. Қурултойда ўтган йил якунлари қараб чиқилди ҳамда партия XXV съездининг, КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль ва 1979 йил ноябрь Пленумларининг қарорларидан келиб чиқадиган талаблар асосида 1980 йилги вазифалар белгилаб олинди. Наманган область партия комитетининг биринчи секретари М. Камолов доклад қилди.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан нотиқлар таъкидлаб ўтишганидек, ҳозир областда КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Ўзбекистон ССРда чорвачиликни ривожлантиришни жадаллаштириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIV пленумининг қарорларини амалга ошириш соҳасида катта ишлар олиб борилмоқда. Тармоқни саноат негизига ўтказиш, фермаларни меҳнат унумдорлигини ўстириш имконини берадиган замонавий асбоб-ускуналар билан таъминлаш—чорвачилик самарадорлигини оширишнинг асосий йўли эканлиги кўрсатиб ўтилди. Шу нарса ҳам таъкидландики, айрим хўжаликларнинг қолоқлигига барҳам бериш, уларнинг кўрсаткичини илғор коллективлар даражасига етказиш чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришнинг бош резервларидан биридир.

Фермалар ва комплексларни сермаҳсул зотли моллар билан тўлдирмоқ учун наслчилик ишини яхшилаш, чўчқачилик, паррандачилик сингари тез етилувчи тармоқларни жадал суръатлар билан ривожлантириш зарур. Ем-хашак етиштиришга алоҳида эътибор бериш керак. Суғориладиган далалар ҳар бир гектарининг самарадорлигини ошириш, ем-хашакнинг ҳар бир килограммини оқилона сарфлаш, озуқа тайёрловчи асбоб-ускуналардан самарали фойдаланиш, чорва қишловини муваффақиятли тугаллаш — фермалар ходимларининг вазифасидир. В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун чорвадорлар ўртасида социалистик мусобақани янада кенг авж олдириш керак.

Қурултойда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров нутқ сўзлади.

Қурултой қатнашчилари беш йилликнинг якунловчи йили учун оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Гўшт етиштиришни 17 процент, сут етиштиришни 20 процент, тухум етиштиришни 22 процент кўпайтириш кўзда тутилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

26 февраль куни Тошкентда Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссиясининг якунловчи мажлиси бўлди. Мажлисда ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советига ўтказилган сайлов якунлари кўриб чиқилди.

Сайловга тайёргарлик ва овоз бериш Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов тўғрисида Ўзбекистон ССР Қонунига мувофиқ ўтганлиги мажлисда қайд этилди. Давлат ҳокимиятининг олий органига сайлов уюшқоқлик билан ўтди ва партия ҳамда халқ монолит бирлигининг намойишига айланди, совет демократияси тантанасини кўрсатувчи яна бир ёрқин далил бўлди.

Марказий сайлов комиссияси республика Олий Советига сайлов тўғрисидаги Қонунга мувофиқ 510 сайлов округининг ҳаммаси бўйича ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советига сайланган депутатларни рўйхатга олди ва сайлов якунларини матбуотда эълон этиш тўғрисида қарор қабул қилди.

(ЎзТАГ).

ЛЕКЦИЯ ПРОПАГАНДАСИНИ ҲОЗИРГИ ВАЗИФАЛАР ДАРАЖАСИГА КЎТАРАЙЛИК

26 февраль куни Тошкентда лекция пропагандасини янада такомиллаштириш масалалари юзасидан республика илмий-амалий конференцияси очилди. Конференция ишида партия ва комсомол комитетларининг, касаба союз ташкилотларининг, Ўзбекистон ССР «Билим» жамиятининг лекторлари, олимлар қатнашмоқдалар.

Конференцияда КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги ва «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги тўғрисида»ги қарорларига мувофиқ оғзаки пропагандага илмий ёндашиш, унинг амалийлиги ва конкретлилигини, ҳужумкорлигини, ҳаёт билан, хўжалик ва сиёсий вазифаларни ҳал қилиш билан алоқасини кучайтириш проблемалари кўриб чиқилмоқда.

Конференция қатнашчиларининг нутқларида КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Москвадаги Бауман сайлов округи сайловчилари билан учрашувда сўзлаган нутқида баён этилган қоидалар ва хулосаларни кенг пропаганда қилишни таъминлаш зарурлиги алоҳида таъкидлаб ўтилмоқда. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг бу нутқида кейинги ўн йилликнинг якунлари, совет халқининг келгусидаги вазифалари, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш йўллари чуқур ва ёрқин ифодалаб берилди.

Конференция ўз ишини давом эттиради.

(ЎзТАГ).

Байроқдор хўжаликда

ҚОРАКЎЛ РАЙОНИДАГИ «ИСКРА» КОЛХОЗИНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

ҚОРАКЎЛ, («Совет Ўзбекистони» мухбиридан телефон орқали). «Искра» колхози аъзоларининг шу кунлардаги қувончи чексиз. Чунки Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг 1979 йилги деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун қишлоқ хўжалиги ходимларининг республика социалистик мусобақаси якунлари тўғрисидаги қарорида шу хўжалик номи ҳам бор. Социалистик мусобақа ғолиби деб топилган колхоз баҳодирлари ўтган йили мавжуд 993 гектар майдонининг ҳар гектаридан 45,3 центнердан «оқ олтин» йиғиб-териб олишга муваффақ бўлишди. Бундай ҳосил колхоз ташкил этилганидан буён ҳеч қачон олинмаган эди.

Ғолиблик кўчма Қизил байроғини қўлга киритган коллектив бу йил янада улкан марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқда. Улар пахта ҳосилдорлигини 50 центнерга етказишга аҳд қилдилар.

Колхоз чорвадорларининг бу йил учун белгилаган марралари ҳам диққатга сазовор.

Байроқдор хўжалик коллективига улкан зафарлар тилаймиз.

Ҳ. ҚОДИРОВ.

ЧОРВАЧИЛИК—НАЗОРАТЧИЛАР ОТАЛИҒИДА

Халқ контроли саҳифаси

ПАРТИЯ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЕТГА

РЕЗЕРВЛАРНИ ТЎЛА ИШГА СОЛАЙЛИК

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Ўзбекистон ССРда чорвачиликни ривожлантириш тадбирлари тўғрисидаги қарори ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIV пленуми қарорида республикамизда чорвачиликни жадал суръатлар билан ривожлантириш, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кескин кўпайтириш резервларининг тўла ишга солинишн лозимлигига алоҳида эътибор берилган. Чорва қишловини муваффақиятли якунлаш учун курашаётган илғор коллективларда бу кўрсатма изчил амалга оширилмоқда. Шу билан бирга халқ назоратчилари ўтказаётган текширишлар мобайнида ишдаги жиддий нуқсонлар ҳам маълум бўлмоқда. Уларни бартараф этиш, мавжуд имкониятларни тўла ишга солиш чоралари кўрилмоқда. Қуйида ана шу ишлар ҳақида ҳикоя қилувчи материалларни ўқийсиз.

✦ ХАЛҚ НАЗОРАТЧИЛАРИ ЧОРВА ҚИШЛОВИНИ НАМУНАЛИ ЯКУНЛАШ УЧУН КУРАШДА

✦ МАҲСУЛДОРЛИКНИ ОШИРИШ ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА БЎЛСИН

✦ ЕМ-ХАШАКНИ ТЕЖАБ-ТЕРГАБ САРФЛАЙЛИК

✦ СУТ СИФАТИГА ЭЪТИБОР КЕРАК

✦ ҚУЗИЛАТИШ МАВСУМИНИ ТАДБИРКОРЛИК БИЛАН ЎТКАЗАЙЛИК

✦ ЧОРВАДОРЛАР УЧУН ҒАМХЎРЛИК ЗАРУР.

ҲУШЁРЛИКНИ ОШИРИБ

Ҳозирги кунда халқ назоратчиларимиз фаолиятининг асосий йўналишини чорвачиликда самарадорлик ва сифатни ошириш учун кураш ташкил этмоқда. Улар гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштириш учун хўжалигимизда мавжуд бўлган барча резервлар тобора тўлароқ ишга солиниши йўлида изчил, собитқадамлик билан фаолият кўрсатмоқдалар. Ишбилармон ва хушёр назоратчилар текширишлар, рейдлар, кўриклар ўтказиб, чорвачилик комплекси ва фермаларда имкониятларнинг тўла ишга солинишига сезиларли таъсир кўрсатаётирлар.

Қишлов — чорвадорлар учун масъулиятли имтиҳон, жиддий синовдир. Чорва молларини қишловдан соғлом, талафотсиз олиб чиқиш барча чорвадорларнинг, халқ назоратчиларининг шиорига айланган. Шунинг учун улар қиш кунлари ҳам қорамолларни тўйимли озуқалар бериб, зооветеринария қоидалари асосида парвариш қилишга эришмоқдалар. Маҳсулдорлик ошиб бориши учун резервларни ишга солмоқдалар.

Фермада иш олиб бораётган назоратчилар группасига Отажон Каримов бошчилик қилмоқда. Бир неча йил бурун группа аъзолари сигирлар ажратилмай боқилаётганлигини, натижада ориқ сигирларни алоҳида парвариш қилиш имконияти бўлмаётганлигини аниқлаган эдилар. Шундан кейин ориқ сигирлар ажратилиб, махсус эътибор билан парвариш қилинувчи пода ташкил этилди. Бу сигирлар учун ўзига хос озуқалардан иборат рацион тузилди. Эндиликда шуни мамнуният билан таъкидлаш мумкинки, ўша нимжон, сигирлар бугун ўртача семизликда, улардан соғиб олинаётган сут ҳам сезиларли кўпайди.

Бироқ, колхозимиз бўйича сут соғиб олиш ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан камайиб бораётганлигини пайқаб қолдик. Кейин чорвачилик комплекси ва фермаларда назоратчилар ишнинг боришини навбатма-навбат кузатадиган бўлдилар. Парваришни, соғимни назорат қилиш тезда ўз самарасини кўрсатди. Соғин сигирларга ем-хашак маълум бир вақтларда, рацион асосида бериладиган бўлди. Молхоналар тозаланиб, санитария-гигиена ҳолати яхшиланди. Натижада сут соғиб олишнинг кунлик миқдори аста-секин кўпайиб борди. Сутнинг сифати яхшиланди. Буни шундан ҳам кўриш мумкинки, 1978 йили давлатга топширилган сутнинг 17 тоннаси сифатсизлиги учун чегириб ташланган бўлса, энди бундай камчиликка чек қўйилган.

Қишлов поёнига етаётган мана шу долзарб кунларда ҳам назоратчиларимиз ишониб топширилган постларда сергак турибдилар. Улар озуқа ва ем-хашакдан тежаб-тергаб фойдаланишни қаттиқ назорат остига олишган. Шу ўринда фақат биргина мисолни келтириб ўтмоқчиман. Актив назоратчи Тожимат Миролимов қиш кунларининг бирида чорвачилик комплексида 60 тонна қизилча очиқ ҳавода уйиб қўйилганлигини аниқлади. Жонкуяр жамоатчи дарҳол унинг устини ўраб қўйишни ташкил этди.

Биз халқ назоратчиларининг тажрибасини ошириб бориш, уларни ўқитиш тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилмоқдамиз. Назоратчилар ойда икки маротаба махсус программалар асосида ўзларининг умумий ва махсус тайёргарликларини оширмоқдалар. Назорат ишининг форма ва методларини такомиллаштиришга алоҳида эътибор бераётирмиз.

Қ. УМАРРАСУЛОВ,
Олтиариқ районидаги «Ўзбекистон» колхози халқ контроли группаси раиси.

ҚИШЛОВ — СИНОВ

Районимиздаги Карл Маркс номли совхоз партия комитети КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Советининг қарори асосида жамоат чорвачилигини ривожлантиришнинг конкрет тадбирларини белгилаган эди. Шу асосда иш олиб бораётган пешқадам коллективларда қишлов намунали ўтказилмоқда. Саккиз комсомол-ёшлар бригадасида туёқ сонини кўпайтириш, маҳсулдорликни ошириш борасида айниқса изчил иш олиб борилаётир.

Совхозда 58 минг 100 бош қўйни қишловдан талафотсиз олиб чиқиш учун муайян чоралар кўрилмоқда. 80 отарда майдаланган беда, янтоқ ва бошқа ем-хашаклар етарли жамғарилган. Қўзиларни соғлом сақлаб қолиш, подани кўпайтириш тадбирлари кўрилаяпти.

Айни вақтда совхозда шундай коллективлар ҳам борки, уларда мавжуд резервлар тўла ишга солинмаётир, қишлов бенуқсон ўтиши учун ишчанлик кўрсатилмаётир. Илиқ кунларда қўйларни яйловларга чиқариб боқиш ташкил этилмаётир. Баъзи отарларда озуқани майдалаб, буғлаб бериш етарли йўлга қўйилмаган. Натижада семизлиги ўртачадан паст, ориқ қўйлар кўпайиб боряпти.

Совхоз раҳбарлари, мутахассислар қўйларни ветеринария кўригидан ўтказиб туриш ишини юзаки ташкил этганлар. Айрим отарларда қўйлар чиқим бўлаяпти. Қишлов давомида фақат мана шунинг натижасида хўжалик 26 минг сўм зарар кўрди.

Қўраларнинг усти тўла ёпилмаган. 80 отардан 14 таси шу жиҳатдан талабга жавоб беради, холос. Қолган отарлардаги қўйлар очиқ қўтонларда сақланмоқда. Ҳаво кескин пасайган кезларни улар ночор аҳволга тушиб қолмоқда.

Совхоз партия комитети, маъмурият чўпон-чўлиқларнинг эҳтиёжини ўрганиб, уларга зарур шароитларни яратиб бериш тўғрисида етарли ғамхўрлик кўрсатмаяпти. Савдо хизмати яхши йўлга қўйилмаган. Фермалардаги магазинларда чой, қанд, болалар кийим-кечаклари сингари энг зарур буюмлар ҳамиша ҳам топилавермайди. Фермаларда маданий-маиший хизмат кўрсатиш иши оқсамоқда. Газета, журналлар отарларга анча кечикиб етказилади. Радиоприёмник батареялари етишмайди. Буларнинг ҳаммаси чўпонларнинг маданий эҳтиёжларини қондиришга бефарқлик натижасидир. Совхоз директори Шербой Исаев бу соҳада беғамлик кўрсатаётганлигини таъкидлаш лозим.

Қишловда чорвадорларимизнинг чинакам матонати, меҳнатсеварлиги ва жасорати тўла намоён бўлмоқда. Улар тадбиркорлик кўрсатиб, қўйларни қишдан соғлом, семиз олиб чиқиш учун кеча-кундуз фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Ана шу жонкуяр кишиларнинг турмуш шароитини яхшилаш, улар кўнгилли дам олиб, унумли меҳнат қилишлари учун ғамхўрлик кўрсатиш — ҳамиша диққат марказимизда турмоғи лозим.

А. БУТАБОЕВ,
Томди район халқ контроли комитетининг раиси.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТЛАРИДА

КАМЧИЛИКЛАР ТУГАТИЛИШИ КЕРАК

ТОШКЕНТ области чорвадорлари социалистик мусобақани кучайтириб, гўшт, сут, тухум ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни сезиларли даражада кўпайтириб боришга эришмоқдалар. Чорва молларининг бош сони ортмоқда. Озуқа базаси мустаҳкамланмоқда. Чорвадорларнинг маданий-маиший шароитини яхшилаш чоралари кўрилаётир.

Шу билан бирга область халқ контроли комитети ўтказган текшириш шуни кўрсатдики, жамоат чорвачилигининг маҳсулдорлигини ошириш, моллар зотини яхшилаш, маҳсулот етиштиришни кўпайтиришнинг барча резервлари ҳануз тўла ишга солинмаётир. Баъзи район ва хўжаликларда қишлов қониқарли ташкил этилмаган. Натижада қорамолларнинг семизлиги нормадагидан паст. Озуқани тежаб-тергаб сарфлаш, ҳар бир килограмм ем-хашакдан оқилона фойдаланиш таъминланадиган даражада етарли назорат ўрнатилмаган. Баъзи ҳолларда сут соғими камайиб боришига йўл қўйилмоқда.

Бекобод районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозида чорва қишлови етарли тайёргарликсиз бошланди. Чорва фермаларида тартиб-интизом бўшаштириб юборилди. Оқибатда сут камайишига йўл қўйилди. Қишловнинг биринчи ярмидагина мазкур хўжаликда 9 тонна кам сут соғиб олинди. «Авангард», Мавлонов номли совхозларда эса, озуқа етишмаётир. Чорва моллари фақат дағал хашак билан боқилмоқда. Сенаж сифати ёмонлиги туфайли унинг ҳазм қилиниш даражаси паст. Шу туфайли моллар озғинлаб кетаётир.

Бўстонлиқ районидаги Жданов номли ва «Ленинград» колхозларида қўралар етишмаслиги оқибатида қўйлар зич сақланмоқда. Фрунзе номли ва Калинин номли колхозларда қўйхоналар ва молхоналар сифатсиз ремонт қилинган. Моллар совуқда, чакка остида сақланмоқда. Тошкент районидаги Раҳимов номли колхоз, «Тошкент» ва «Ленинград» совхозларида озуқа цехлари тўхтатиб қўйилган. Ғалаба районининг айрим хўжаликларида ҳам аҳвол бундан яхши эмас.

Ўтказилган текшириш якунлари область халқ контроли комитетида атрофлича муҳокама қилинди. Чорва қишловини намунали ўтказишни ташкил эта билмаган айрим ходимлар жазоланди. Аҳволни дарҳол тузатишга қаратилган чоралар кўрилди.

БУГУН УНДОҚ, ЭРТАГА БУНДОҚ

БЎЗ РАЙОН халқ контроли комитети Тельман номли колхозда чорва қишловининг аҳволини ўрганиб чиқиб, бу ғоят муҳим ишда жиддий камчиликларга йўл қўйилаётганлигини аниқлади. Бу масала кўриб чиқиш учун район партия комитети муҳокамасига киритилди.

Гап шундаки, колхоз фермасида иш тартиби мутлақо издан чиқиб кетган. Қишлов ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Ҳатто чорва молларни озиқлантириш учун рацион ҳам тузилмаган. Шу боисдан сут соғими камайиб кетмоқда. Айрим соғувчиларнинг кўрсаткичлари орасидаги кунлик фарқ 15—19 литрни ташкил этади. Ҳар бир соғувчининг бугун ундоқ, эртага бундоқ натижага эришаётганлиги, сут соғими камайиб кетаётганлиги ҳеч кимни ташвишга солмаётир.

Хўжаликда сут топшириш суръати талабга жавоб бермайди. Соғиб олинган сутнинг кўпгина қисми ҳар хил ички эҳтиёжлар учун ишлатиб юборилмоқда. Шуни айтиш кифояки, 15 кунда 12,1 тонна сут соғиб олингани ҳолда, давлатга 7,2 тонна маҳсулот топширилган, холос. Сутнинг қолган қисми турли мақсадлар учун сарфлаб юборилган.

ҲИСОБОТДАГИ ЧАЛКАШЛИКЛАР

ОМОНГЕЛДИ номли ва «Арнасой» совхозлари Фориш районидаги йирик чорвадор хўжаликлардан. Бу совхозларда қишловни намунали ўтказаётган, қишли-қировли кунларда ҳам чорва моллари парваришини зооветеринария қоидалари асосида ташкил этиб, улар муттасил семириб боришига, сутини кўпайтиришга эришаётган коллективлар оз эмас.

Шунга қарамай, район халқ контроли комитети мазкур хўжаликларда қишловни ўтказиш ишида муайян даражада ўзибўларчилик фактлари содир бўлаётганлигини кўрсатди. «Арнасой» совхозидаги А. Жакипов раҳбарлик қилаётган 2-фермада молларга хашакни майдалаб бериш яхши йўлга қўйилмаган. Ҳар икки хўжаликда ҳам ем-хашак сарфлаш устидан қаттиқ назорат ўрнатилмаган. Ҳатто кундалик ем-хашак сарфи ҳам ҳисобга олиб борилмайди. Озуқа отарларга барвақт ташиб қўйилмаганлиги учун ҳаво паст келган кунларда уларни етказиб бериш ишида узилиш ҳам рўй бераётир.

«Арнасой» совхозида бўрдоқичилик ишига етарли эътибор берилмаётганлиги туфайли гўшт етиштириш ва давлатга топшириш камайиб бормоқда. Ҳисоботларда эса топширилаётган молларнинг сони аниқ кўрсатилмай, уларнинг тирик вазнини сунъий равишда ошириб кўрсатиш ҳоллари содир бўлмоқда. Район халқ контроли комитети ишдаги ана шу чалкашликлар ва қишловни ўтказишда ўзибўларчиликка йўл қўйган раҳбарларни ва мутахассисларни қаттиқ жазолади.

ИШ СИФАТИ

ЗАРАРНИ КИМ ҚОПЛАЙДИ?

Районимиздаги Энгельс номли совхозда чорва қишловини ташкил этиш талабга жавоб бермайди. Айниқса, Азиз Нуримов бошлиқ сутчилик фермасида қишлов қониқарсиз ўтказилмоқда. Молхоналар етарли даражада пухта ремонт қилинмаганлиги туфайли совуқ. Уларни тозалаш ишлари ўз вақтида бажарилмайди. Қорамолларни зооветеринария қоидалари асосида парвариш қилиш, қиш мавсумида ҳам тўйимли, ширали озуқалар билан боқиш тўғрисида етарли ғамхўрлик қилинмаётир.

Чорва фермасида меҳнат интизоми ҳам бўшашиб кетган. Айрим чорвадорлар ўзларига топшириб қўйилган иш учун масъулиятни тўла ҳис қилмайдилар. Натижада ишга келиб-келмаслик ҳоллари тез-тез содир бўлиб туради. Чунончи, назоратчилар текшириш ўтказган куни баъзи соғувчилар ишга чиқишмади. Бу ҳол соғин сигирлар қўлдан-қўлга ўтиб туришига, сутни камайтириб юборишига сабаб бўлмоқда.

Фермада ем-хашакни тежаб-тергаб сарфлашга ҳам аҳамият берилмаётир. Натижада исрофгарчилик кўпайиб бормоқда. Текшириш кунининг ўзида бир тоннадан ортиқ ем-хашак исроф қилиб юборилган.

Сигирларни соғиш вақтида санитария-гигиена қоидаларига тўла риоя қилинмаётир. Натижада сутнинг сифати бузилмоқда. Айни вақтда сутнинг ёғлилик даражасини кўтариш чоралари кўрилмаётир. Фермада сут ёғлилигини текшириб борувчи лаборатория ҳам ташкил этилмаган. Бу соҳадаги ишни яхшилаш учун етарли иш олиб борилмаётир. Фақат сутнинг ёғлилик даражаси камлиги туфайлигина хўжалик кўплаб зарар кўрмоқда.

Колхоз партия ташкилоти чорвадорлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни етарли йўлга қўймаганлиги туфайли ана шундай камчиликлар содир бўлмоқда. Тўғри, назоратчилар ўтказган текшириш натижалари юзасидан белгиланган тадбирларда бу нуқсонларнинг айбдорлари жиддий жазоландилар. Зарарнинг бир қисми улардан ундириб ҳам олинди. Лекин шунинг ўзи кифоями? Ишдаги беғамлик, ўзибўларчилик туфайли меҳнат коллективи кўрган маънавий зарарни ким қандай қоплайди?

А. ҚУЗИЕВ,
Қарши район халқ контроли комитети штатсиз бўлимининг мудири.

В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани қизғин тус олдираётган Ленин номли совхоз чорвадорлари қишловни муваффақиятли якунламоқдалар. Қўзи олиш планлари ортиғи билан бажарилмоқда. Назоратчилар Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдуназар Умаров отарида қўзилатиш мавсуми муваффақиятли ўтаётганлигини аниқлашди. Бу Нурота районида илғор отарлардан бири ҳисобланади. Суратда: Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдуназар Умаров.

А. Тўраев фотоси.

ЮТУҚЛАР СОЯСИДАГИ НУҚСОНЛАР

Беруний района хўжаликларида қишловни намунали ўтказиш учун бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда.

Чорвачилик фермаларида механизация тобора кенг жорий қилинмоқда. Хўжаликларда хашак майдалайдиган техника, озуқа цехлари, буғлаш хоналари қурилган. Зооветеринария хизмати яхшиланиб бормоқда.

Лекин назоратчилар чорва фермаларида ҳали бир қатор камчиликлар ҳам мавжудлигини аниқлашди. Умуман олганда районда соғин сигирлар маҳсулдорлиги ҳамон пастлигича қолмоқда. Ҳар бир сигирдан йил давомида соғиб олинаётган сут 1800 литрдан бир оз ошяпти, холос. Беруний номли, «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги», Охунбобоев номли совхозларда бу соҳадаги кўрсаткич яна ҳам кам. Баъзи чорва биноларига ўрнатилган техника воситалари тўла ишламайди. Чорвачиликда қўл меҳнатининг салмоғи ҳануз юқори. Халқ назоратчилари текшириш жараёнида аниқланган камчиликлар изчил бартараф этилиши учун тегишли тадбирларни амалга оширмоқдалар.

К. СОИПОВ.

ЭЪТИБОРДАН ЧЕТДА

Чорвачиликни бир маромда ривожлантириш кўп жиҳатдан тўйимли, серширa ем-хашак жамғарилишига боғлиқ эканлиги сир эмас. Бу соҳага муттасил аҳамият бериб келинаётган хўжаликларда гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштириш кўтарилиб бораётганлиги, чорва моллари маҳсулдорлиги ошаётганлигининг боиси ана шунда.

Афсуски, районимиз халқ назоратчилари ўтказган текширишлар шуни кўрсатдики, хўжаликларда беда майдонлари камайиб кетмоқда. Бедазорларда туп сийраклашиб бораётганлиги туфайли пичан жамғариш планлари бажарилмаётир. Ўтган йили район хўжаликлари 6324 гектар беда майдонига эга бўлишлиги планлаштириб қўйилганди. Текшириш чоғида эса бедазорлар 5800 гектардан ошиб-ошмаслиги маълум бўлиб қолди. Кўпчилик ҳолларда ана шу майдонлардаги кўчатлар ҳам хато. 746 гектар майдондаги бедазорда кўчат қалинлиги 20—60 процентни ташкил этади. 52 гектар бедазорда эса кўчат нормадагидан 3—4 марта камайиб кетган.

Район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси, хўжаликлар мутахассисларининг ўзларига топширилган иш учун масъулиятни чуқур ҳис этмасликлари, экиш ва парвариш жараёнида агротехника қоидаларига тўла риоя қилинмаслиги бедазорларининг унумдорлиги камайиб кетишига сабаб бўлаётир. Кўчат сийраклашиб қолган майдонларга қўшимча уруғ сепиш ёки қайта экиш ҳисобига беда майдонларини тўлдириб, кенгайтириб бориш эътибордан четда қолаётир. Экиш вақтида ҳам иш сифатини яхшилаш учун ҳамиша етарли ғамхўрлик қиливаётир деб бўлмайди. Кўпинча уруғлик сараланмай, тозаланмай сепилади.

Калинин номли, «Ленинизм» колхозларининг раҳбарлари ва мутахассислари беда майдонларини кенгайтириш, унинг ҳосилдорлигини ошириш юзасидан берилган топшириқларни бажаришда кўзбўямачиликка йўл қўяётирлар. Шуни айтиш керакки, ўтган кузда мазкур хўжаликларда 96 гектар янги бедазор барпо этилиши лозим эди. Хўжалик раҳбарлари бу топшириқ бажарилди деб рапорт ҳам беришди. Текшириб кўрилганда эса, янги беда майдони 50 гектардан ошмаслиги маълум бўлди. Демак, шу икки хўжаликнинг ўзида 46 гектар экилмаган беда экилди деб қўшиб ёзилган.

Беда уруғини сараланмасдан, текширмасдан сепиш ҳоллари содир бўлмоқда. Ўтган йили Калинин номли колхознинг ўзида 30 гектар майдонга 1978 йили тайёрланган уруғ сепилди. Уни қайта ишлаш, давлат уруғчилик инспекцияси ходимлари текширувидан ўтказиш ҳеч кимнинг хаёлига ҳам келмади. Ўтган йили мазкур хўжаликда тайёрланган уруғликнинг 70 проценти зарпечак уруғлари билан аралаш ҳолда тайёрланганлигини эътиборга олсак, ишдаги юзакичиликнинг оқибати аён бўлади-қолади. «Ленинизм» колхозида ҳам 20 гектар майдонга 1979 йилги уруғ тозаланмай, текширувдан ўтказилмай сепиб юборилган. Шу ўринда давлат уруғчилик инспекцияси ходимларининг масъулиятсизлигини ҳам қайд этиш жоиздир. Улар уруғликни тозалаш технологияси бузилаётганлигини, сараланмаган уруғлар сепилаётганлигини кўриб-кўрмасликка олмоқдалар.

Бедазорларда кўчатнинг сийраклашиб бориши, бегона ўтларнинг кўпайиши алмашлаб экишдан кутилган самарага эришиш йўлида ҳам жиддий тўғаноқ бўлиб турибди. Кўчати сийрак бедазорларда тупроқ донадорлиги яхшиланмайди, ернинг ҳосилдорлиги кўтарилмайди. Устига устак, хашак ва сара уруғлик тайёрлаш планлари ўлда-жўлда бўлиб қолишини айтиб ўтирмаса ҳам бўлади.

Районимиз хўжаликлари кўкламда беда сепиш ишига тайёргарлик кўрмоқда. Лекин бу ишнинг суръатлари ҳам, сифати ҳам талабга жавоб бермайди. Баҳорда сепадиган уруғликни тозалаш иши суст бораётир. Ҳали 20 тоннадан кўп уруғлик тозалаш пунктларига етказиб келтирилмаган. Уруғликни тозалаш ишлари икки сменада олиб борилмаётир. Натижада механизмлар бекор туриб қолмоқда, вақт эса ўтмоқда.

Район халқ контроли комитети назоратчилар бедазорларни кенгайтириш ва унинг ҳосилдорлигини ошириш соҳасидаги ишнинг аҳволини текшириш жараёнида тўплаган материалларни муҳокама қилди. Уруғликни тозалашдаги жиддий камчиликлар учун район уруғчилик инспекцияси бошлиғи А. Муродов ишдан олинди. Бедазорларни кенгайтиришнинг амалий чораларини кўрмаётган, ишда кўзбўямачиликка йўл қўяётган Калинин номли ва «Ленинизм» колхозларининг бош агрономлари К. Маматов ва М. Усанов ўртоқлар қаттиқ жазоланди. Районда беда майдонларини кенгайтириш, чорвачилик учун ғоят қимматли озуқа бўлган беда пичани жамғариш ишини муттасил яхшилаб боришни таъминлайдиган тадбирлар белгиланди.

У. ТАМИКАЕВ,
Пайариқ район халқ контроли комитетининг раиси.

РАССОМ ШАРҲИ

БЕҒАМЛИК ҚАЧОНГАЧА?

Касалманд, ориқ қўйларни даволаш — чорва туёғини кўпайтириш, отарларни тўлдириш, қўшимча қўзи олиш, кўпроқ гўшт ва жун етиштиришнинг муҳим резерви. Бироқ, «Нурота» совхозининг 1- ва 2-фермалари раҳбарлари шу оддий ҳақиқатни тушуниб етмаётганга ўхшайдилар. Акс ҳолда касалманд, ориқ қўйларга қишли-қировли кунларда тўйимли озуқа бериб парвариш қилинмаётганлигини, уларга майдаланиб, витаминларга бой бўлган ем-хашак берилмаётганлигини қандай баҳолаш мумкин?

Ориқ қўйларни қўшимча равишда парваришлаш, касалмандларини даволашнинг аҳволи «Қизилча», «Ўзбекистон 50 йиллиги», «Ғозғон» совхозларининг айрим бўлимларида ҳам талабга жавоб бермайди. Баъзи ҳолларда касалга чалинган қўйлар соғломлари билан бирга сақланмоқда.

Р. УСМОНОВ,
Нурота районн.

— Баҳорга ҳам чиқиб қолдик шекилли...

ВАЪДАБОЗ БОШЛИҚ

«Бухараоблсельстрой»га қарашли хўжалик ҳисобидаги Конимех қурилиш участкаси бошлиғи А. Сарсенбоев ваъдабоз бошлиқ сифатида довруқ қозонган. Бунинг ўз сабаблари бор. У бошчилик қилаётган участкада иш ҳамиша чала-чулпа. Бирор иш босиқлича охирига етказилганини конимехликлар эслай олишмайди.

«Шўркўл» чорвачилик комплексидаги ишларнинг бажарилишида ҳам Сарсенбоевнинг шу хислати яққол намоён бўлмоқда. Аллақачон фойдаланишга топширилган бу объектда ҳали чала ишлар кўп. Телефонлаштириш, радиолаштириш, ёмғирнинг олдини олиш системаларини монтаж қилиш кечикиб кетмоқда. Ёрдамчи бинолар қурилиб битказилмаган. Чорвадорлар учун уй-жой қурилишида ҳам аҳвол шу. Шошилинч қурилган биноларда қўл учида бажарилган ишлар беҳисоб.

К. РАҲИМОВ,
Конимех районн.

— Молхоналар қачон битади, ўртоқ Сарсенбоев?
— Битади. Битказамиз. Албатта тугатамиз...

«ҚЎЛ ҚОҚИШИБ ЮБОРСАНГИЗ...»

Свердлов номли колхозда чорвага мутасадди бўлган катта-кичик раҳбарлар шу кунларда қўшни хўжаликларга, қўшни районларга серқатнов бўлиб қолишди. Қаерга боришмасин, уларнинг илтимоси битта: «Ем-хашагимиз тугаб қолди. Қўл қоқишиб юборсангиз». Колхоз раҳбарларига ҳам осон тутиб бўлмайди. Ёзда бошланган елиб-югуриш кеч кузгача ҳам давом этди. Ёзда улар: «Озуқани мўл жамғардик», — деб керилиб юришган эди. Энди бўлса, ёрдам сўраб атроф хўжаликларга югуришаяпти. Ҳозирги пайтга келиб, етарли хашак жамғарилмаганлиги, 3084 ўрнига бор-йўғи 1137 тонна ширали озуқа тайёрлангани очилиб қолди. Авжи аёзли кунларда силос тугади. Хашакнинг чўғи камайиб қолди. Яхши ҳамки, теварак атрофда ўз ишининг чинакам жонкуярлари бор экан. Силосни, хашакни ўшалар бериб туришибди.

Ф. ҲОШИМОВ,
Жалолқудуқ районн.

— Чорвамиз ночор аҳволга тушиб қолди, ёрдам беринг?
— Вақтида ғамини есангиз бўлмасмиди?

А. Холиқов расмлари.

ЖИЛОЛАР ЖИЛВАСИ

НАМОЁН БЎЛАЁТГАН КОРХОНА ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИГА ЧИҚИБ ОЛДИ. АММО МУАММОЛАР ҲАЛИ ҲАМ МАВЖУД

Ўтган йилнинг кузида Франциядан туристик сафардан қайтиб келган бир танишимиз ўз таассуротларини гапириб берар экан, бирданига гап мавзуини ўзгартириб юборди:

— Парижда нима кўрдинг, денг? Сопол чойнакни! Шунақанги бежирим, шунақаям нафис ишланганки, қараб тўймайсиз. Яна нимасидир кўзимга иссиқ кўринди. Синчиклаб қарасам, ўзимизнинг риштонлик кулоллар қўлидан чиққан экан. Шу чойнакларни сотиб олишга улгурган харидорларнинг оғзи қулоғида. Фахрланиб кетдим...

Нафсиламбирини айтсак, Риштон кулоллари ясаган хилма-хил, ажойиб сопол буюмлар оғизга тушгани, улар эллардан-элларга ўтиб, қўлма-қўл бўлганидан буён кўп замонлар ўтган. Тарихий манбаларда Риштон кўҳна Самарқанд билан деярли тенгдош эканлиги, бу ерда кулолчилик неча асрлардан буён авлоддан-авлодга ўтиб келаётгани, анъанавий касб эканлиги қайд этилади. Риштонда кулолчилик бекиёс тараққий этганлигининг энг муҳим омилларидан бири унинг тупроғи кулолчилик учун энг мувофиқ хом ашё сифатида ажралиб туриши билан ҳам изоҳланади. Риштон тупроғи таърифини эшитган, уни ташиб олиб кетишга ишқибоз бўлган кўпгина мамлакатлардаги кулолларнинг бу йўлдаги уринишларини ҳикоя қилувчи ривоятлар тагида ҳам жон бор, албатта.

Сўнгги олти-етти йил Риштон кулолларининг номи мамлакатимиздагина эмас, ундан ташқарида, турли қитъаларда ҳам тез-тез тилга олинадиган давр бўлди. Республика партия ва ҳукуматининг халқ бадиий ҳунармандчилигини янада ривожлантириш юзасидан қабул қилган махсус қароридан кейин бу соҳани равнақ топтириш борасида катта тадбирлар амалга оширилди. Бесўнақай бостирмалар остидаги ер хумдонларда оддий усулда фаолият кўрсатиб келган артель ўрнида замонавий бадиий кулолчилик заводининг янги корпуслари қад кўтарди. Шу тариқа 1977 йилда кулолларнинг кўҳна заминида энг замонавий ускуналар билан жиҳозланган корхона тўла қувват билан иш бошлади.

Завод директори, кулоллар сулоласи вакилларидан бири — Абдубанноб Шерматов саҳифалари ёзувлар, турли шакллар билан тўлиб тошган, уринганроқ блокнотини варақлар экан, эътиборимизни бир-икки рақамга жалб этди. Бу жўнгина рақамлар корхона ўзи бунёд бўлган етмиш учинчи йилдан то ўнинчи беш йиллик тўртинчи йили этакларигача амалга оширилган улкан ишлардан ҳикоя қиларди. Бошқачароқ қилиб айтадиган бўлса, ана шу давр мобайнида бадиий кулолчилик заводи ишлаб чиқараётган маҳсулот 300000 сўмликдан 3,5 миллион сўмликка етди. Бу рақамлар замирида ўнлаб, юзлаб ишчилар, мутахассисларнинг меҳнати, изланишлари, баҳс ва мунозаралар, маҳорат сирларини эгаллаш йўлидаги заҳматлар ётгани ҳеч кимга сир эмас.

Шу ҳақда фикр юритар эканмиз, умрининг роппа-роса олтмиш йилини кулолчиликка бағишлаган, етмиш бешнинг тепасида турган бўлса-да, стандартчи бўлиб ишлаётган Муҳиддин ота Тошматовнинг гаплари қайта-қайта эсга тушади. Кулолнинг иши, деб ҳикоя қиладиди ветеран ишчи, лой чангаллашу тепки тепиб буюм ясаш, деб билардик. Корхонамиз эса, бостирмалар тагидаги хумдонлар эди. Ҳозирги машиналар, механизмлар, печлар кимнинг хаёлига келибди, дейсиз? Кўза, коса, лаган, кўра, хум каби беш-ўн хил буюм ясашдан нарига ўтмаган кулолларнинг болалари бугун ўзлари ясаган буюм хилини санаб саноғига етишолмас деймаи. Кулолларга берилаётган унвонлар-чи? Қани, сен ўзинг айт, Иброҳимжон?

Печдан чиққан, ҳали совиб улгурмаган, жозибали гуллар солинган косани кўздан кечираётган эллик ёшлардаги киши хижолат ичида кулимсираб қўйди. Бу — шу корхона ишчиси, Ўзбекистон ССР халқ рассоми Иброҳимжон Комилов экан. Истеъдодли рассом И. Комилов бобокалонлари изидан бориб, кулолчиликни тамоман янги шароитларда ривожлантириш, буюмларга янгича, оригинал шакл, янгича зеб ва жило бериш йўлида тинимсиз меҳнат қилаётган, бу борада катта ютуқларни қўлга киритган санъаткорлардан. Унинг мўйқалами остидан чиққан «Анор», «Ғунча», «Чорғал», «Лола» каби йигирмага яқин эскизлар асосида яратилган буюмлар ўз жилоси, кўрки билан кишига завқ-шавқ бағишлайди. Биз ўша дақиқаларнинг ўзида шу корхона бағрида камол топган яна бир талантли мўйқалам соҳиби—Ўзбекистон ССР халқ рассоми Бобожон Нишонов билан ҳам танишдик. Бир-бирига асло ўхшамайдиган, бири иккинчисини такрорламайдиган, ҳар бири ўз услуби билан ярқ этиб кўзга ташланиб турадиган бу ижод соҳибларининг серқирра фаолияти корхонада халқ амалий ижодиёти булоқдек қайнаб турганидан далолат бериб турибди. Бадиий сопол буюмларнинг янги шакл ва нақшларини яратиш устида самарали иш олиб бораётган корхона бош рассоми, республика Ленин комсомоли мукофоти лауреати Шарофиддин Юсупов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Ҳаким Сатторов каби иқтидорли ижодкорлар ҳам ўзларининг тинимсиз изланишлари, баракали ижодий ишлари билан корхона шон-шуҳратини оширмоқдалар.

Яратиш, бунёдкорлик — бу корхонадаги кўпгина ишчилар, мутахассислар учун фазилат десак хато бўлмас. Масалан, сўнгги пайтларда У. Йўлдошев, И. Сиддиқов, Х. Рустамов, М .Саидов каби мастер ва ишчиларнинг ҳам номлари тез-тез тилга олинадиган бўлиб қолди. Бунинг сабаби битта: уларнинг ҳар бири иккитадан тортиб тўрттагача янги хил маҳсулотлар автори сифатида майдонга чиқдилар. Янги бўлгандаям унча-мунча эмас, боққанда лол қолдирадиганидан.

Ота-боболари лой чангаллаб, минг машаққат билан 8—10 хил буюм тайёрлаган кулолларнинг бугунги авлоди энди конвейерлардан 80 турдан зиёд маҳсулотларни қаторлаштириб чиқармоқда. Булар орасида чинни лагандан асло қолишмайдиган чарх лаганларнинг ўндан кўп хили, косаларнинг деярли йигирма тури, совға буюмларининг ранг-баранг кўринишлари кишини ўзига маҳлиё қилмай қўймайди. Ўрта Осиёдаги қардош республикаларга, мамлакатимизнинг турли шаҳарларига, қолаверса, Англия, Франция, Испания, Германия Федератив Республикасига, Чехословакияга кўплаб жўнатилаётган бу буюмлар куни кеча ўнинчи синфни битирган йигит-қизлар қўлида сайқал топиб, жаҳон бозорига йўл олмоқда.

Сифат — бу ерда кун тартибидаги бош масала эканлиги барча технологик жараёнларда яққол кўзга ташланади. Бирор грамм хом ашёни исроф қилмаслик, фақат «аъло» ва «яхши» баҳоли маҳсулот ишлаб чиқариш барча цех ва участкаларда қатъий шиорга айланган. Бу фақат ижобий натижалар бераётир. Агар корхонада 1977 йилда биттагина маҳсулотга давлат Сифат белгиси берилган бўлса, ўтган икки йил давомида 12 хил буюм ана шундай ном остида чиқа бошлади. Ишчан ва якдил коллектив янги йилда яна бир неча хил маҳсулотни давлат Сифат белгиси учун тайёрламоқда.

Республика партия ва ҳукуматининг эътибори туфайли бадиий кулолчилик буюмлари заводи йилма-йил, қадам-бақадам ривожланиб келмоқда. Корхона 1976 ва 1978 йиллардаги энг яхши кўрсаткичлари учун КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ҳамда ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи даражали дипломлари ҳамда кўчма Қизил байроқларини олишга муваффақ бўлди.

Шуниси диққатга сазоворки, корхона коллективи эришган ютуқларни мустаҳкамлаш, янада қувончлироқ натижаларни қўлга киритиш юзасидан иш олиб бормоқда. Натижада маҳсулот реализация қилиш тўрт йиллик плани муддатидан икки ой олдин адо этилди. 1979 йил ишлаб чиқариш плани декабрнинг бошидаёқ 105 процентдан зиёдроқ қилиб бажарилди.

Завод директори А. Шерматовга, корхона равон йўлга чиқиб олибди-да, десак, у бош чайқади.

— Бундай деб бўлмайди, — деди у ва қўшиб қўйди, — нима учун бу гапларни айтаётганимни ҳозир кўрасиз, юринг.

Биз корхона территориясида, янги корпуснинг шундоққина биқинида қулай-қулай, деб турган ночор бинолар, бостирмалар, даққиюнусдан қолган хумдонларни учратдик.

— Булар ҳам бизнинг «цех»ларимиз, — дейди директор истеҳзо билан, — ўттиз-қирқ йилнинг нарёғида қандай бўлса, ҳамон ўша усулда ишлатилиб келинадиган «цехлар». Шу яроқсиз биноларни олиб ташлаб, ўрнига янги, замонавий бино қуриш фурсати аллақачонлар келган. Бу—масаланинг бир томони. Иккинчиси шуки, корхонамизни хом ашё билан таъминлаш ҳанузгача ора йўлда қолиб келмоқда. Бадиий кулолчилик буюмлари тайёрлашда карборунд плиталари муҳим роль ўйновчи хом ашёдир. Маҳсулот сифатининг ҳам, салмоғининг ҳам бош омили — шу. Уни бизга республика Моддий-техника таъминоти бош бошқармаси етказиб бериши керак. Аммо бошқарма 1979 йили бизга 99,6 тонна ўрнига атиги 28 тонна плита жўнатиш билан чегараланди. Хом ашё сўраб бош бошқармага ёзган қатор хатларимиз оқибатсиз қолиб кетмоқда. Шунинг оқибатида электр печлар ишламай турибди.

«Узглавснаб»даги баъзи ўртоқларнинг совуққонлиги корхонага қимматга тушмоқда. Мана, биргина мисол. Агар карборунд плиталар вақтида, изчил етказиб бериб турилганда эди, корхона 3,5 миллион ўрнига йилига 4 миллион сўмлик ҳажмда маҳсулот ишлаб чиқаришга эришган, Иттифоқдаги кўплаб савдо ташкилотларидан, чет эллардан келаётган буюртмаларни вақтида бажаришга эришган, маҳсулот сифатини янада яхшилаган бўлар эди.

Риштон кулоллари қўли билан яратилаётган буюмлар бугунги кунда жаҳоннинг кўзини қамаштирмоқда. Уни харид қилиш иштиёқида бўлганларнинг сон-саноғи йўқ. Шундай экан, корхона учун зарур хом ашёни вақтида етказиб бериш кун тартибидаги муҳим вазифалардандир.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Тошкент районидаги Карл Маркс номли колхознинг илғор сут соғувчилари Маҳмуда Алимова, Зарифа Долимова (юқоридан пастга)лар ҳар бир сигирдан 5500 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилишган. Шу кунларда улар зўр ғайрат кўрсатиб ишламоқдалар.

А. Тўраев фотолари.

Конвертларни очганда

МЕНИНГ ХАЗИНАМ

Қирқ йилдан бери шахсий кутубхонамни бойитаман. Ўзим обуна бўлган газета ва журналларнинг ҳамма сонларини йиғиб, 25 йилдан бери авайлаб сақлаб келаман. Кутубхонамдан қишлоғимизнинг ўнлаб ёшлари баҳраманд бўлаётганини мамнуният билан таъкидламоқчиман. Деярли ҳар куни уйимиз китобхонлар билан гавжум. Буларнинг ҳаммаси жамиятимиз учун фойдали ва мен учун ёқимлидир. Ёшлар ўртасида коммунистик ғояларни тарғиб қилишдан ва илм-маърифат тарқатишдан ҳам олижаноброқ иш бормикин?

КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги ва «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги тўғрисида»ги қарорларида совет кишиларини коммунистик ғоявийлик руҳида тарбиялаш партиямизнинг асосий вазифаларидан бири эканлиги алоҳида кўрсатиб ўтилди. Мен ана шу ишга озми-кўпми ҳисса қўшаётганимдан хурсандман. Яқинда область ва район партия комитетларининг вакиллари ва китобхонлар жамиятининг ходимлари кутубхонамга ташриф буюришди. Уларнинг тавсияси билан район ремонт қурилиш бошқармаси кутубхонамни ремонт қила бошлади. Бу ғамхўрликдан бошим кўкка етди.

Чорак аср мобайнида йиққан китобларим 2 мингдан зиёддир. Газета ва журналларнинг эса минглаб сонлари бор. Мен адабиётларни дастлаб оддий токчада йиғдим, кейин китоб жовонида сақладим. Ҳозир эса уларга хона ажратиб қўйилган. Уй кутубхонаси оилада ўсаётган болаларнинг ўқимишли, маданиятли киши бўлиб етишмоғи учун катта аҳамият касб этиши билан муҳимдир. Бу гапни мен ўз тажрибамда синаб кўрганим учун айтмоқдаман. Менинг фарзандларим китоб варақлаб ўсишган. Оиламиздагиларнинг ҳаммаси фан, адабиёт ва санъатнинг мухлислари бўлиб етишмоқда.

Хуллас, ўз фарзандларининг ўқимишли, маданиятли, адабиёт ва санъатни севадиган, одобли, меҳнатда илғор бўлиб етишувини истаган ҳар бир ота-она ўз уйида кутубхона ташкил этиши ва уни кун сайин бойитиб бориши зарур, деган фикрдаман.

Ў. ТУЙЧИЕВ,
Избоскан районидаги 20-мактаб ўқитувчиси.

КОЛХОЗ ЛИМОНЗОРИ

Табиат мўъжиза бўлса — инсон мўъжизакор. У ўзининг бунёдкорлик кучи билан юзлаб боғи эрамларни яратмоқда. Ишонмасангиз, «Москва» колхозига, уста боғбон Гадой ака Бозоров ва унинг шогирдлари яратган лимонзорга келинг. Бир гектарлик усти ойнаванд плантацияда баргидан ҳосили кўп лимонларни кўрасиз.

Нозик меҳнат ва парваришни ёқтирадиган 520 туп дарахт тажрибали цитрусчи Г. Бозоровнинг изланишидан, ҳимматидан ҳосилини йил сайин ошириб бормоқда. Лимоннинг «Меер» нави Самарқанд шароитига жуда мос бўлиб тушди. Сирасини айтганда, сершира, хуштаъм, шифобахш, олтинранг, «Меер» ва «Ўзбекистон» навли лимонларга бошқа ҳеч бир навни тенглаштириб бўлмайди.

Ўтган тўрт йил давомида 830 минг донадан зиёд лимон етиштирилди. Бу эса шу беш йилликда кўзда тутилганидан 120 минг дона кўп демакдир. Беш йилликнинг охирига бориб бир миллионлик марра ҳам ортда қолади. Цитрусчиларнинг аҳди шундай. Лимончиликдан олинаётган даромад йил сайин ошиб бормоқда. Ҳозирга қадар бундай даромад 120 минг сўмни ташкил этади. 1980 йилда жами 300 минг дона лимон етиштириш мажбурияти олинган. Бу —пландагидан 100 минг дона зиёддир. Демак, даромад яна кўпаяди.

Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг олтин медали билан тақдирланган Гадой ака бошлиқ секцияда унинг ўғиллари Абдумажид ва Абдуҳафиз ҳамда И. Узоқов, М. Махмадиёровалар самарали меҳнат қилишмоқда.

Ҳалол меҳнат, изланиш, касбга меҳр коллективда Г. Бозоровнинг обрўсини оширяпти. Бироқ у қўлга киритган ютуқлари билан чегараланиб қолаётгани йўқ. У эртанги юксак марралар сари дадил одим ташламоқда. Ҳали кураш ва ютуқлар олдинда.

А. МУҲАММАДАЛИЕВ.
Самарқанд райони.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

ХАЛОСКОРИМНИ ИЗЛАЙМАН

Мен генерал Н. П. Симоняк қўмондонлигидаги 63-гвардиячи ўқчи дивизиянинг 270-гвардиячи полкида Ленинградда хизмат қилганман. Қизил Гангутдан 1942 йил сентябрь ойида қайтганимдан сўнг Нева дарёсининг чап қирғоғидаги ягона плацдарм «Ивановский пятачок»ка келиб тушдим. Бу ерда оғир ярадор бўлдим. Шу ердан мени алоқачи ўзбек солдати Аҳад исмли йигит олиб чиққан эди. Унинг фамилиясини унутиб қўйганман. Ана шу мард солдатни кўп эслайман. У ўз ҳаётини хавф остида қолдириб мени Тосно дарёсидан кечиб олиб ўтган ва медсанбатга жойлаган эди. Бу ерда даволанганимдан сўнг ўз қадрдон полкимга қайтдим. Арбузово, Синьявино каби шаҳарларни озод қилишда қатнашдим. Виборг йўналишида, Нарва учун, Эстонияни озод қилиш учун бўлган жангларда иштирок этдим. Лекин ўз халоскоримни учрата олмадим. У эҳтимол урушдан эсон-омон ўз серқуёш ўлкаси — Ўзбекистонга қайтгандир. Эҳтимол у ҳозир кексалик гаштини сураётгандир.

Халоскорим Аҳад қаердасан, сенинг тақдиринг ҳамон мени қизиқтиради. Жавоб бер, жангчи дўстим!

Қаюм Холиқович ЯГУДИН,
Бошқирдистон АССР, Куғарчи райони, Мраково қишлоғи, Ленин кўчаси, 16/5.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ИЗЧИЛ ЛЕНИНЧА ТИНЧЛИК СИЁСАТИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг сайловчиларнинг сайловолди йиғилишида сўзлаган нутқи бутун дунёда зўр аҳамиятга молик воқеа, деб кутиб олинди. Оммавий ахборот воситалари, жамоат арбоблари ўз шарҳларида шуни таъкидламоқдаларки, бу нутқда ҳозирги халқаро аҳвол чуқур анализ қилинди ҳамда тинчлик ва кескинликни юмшатишни мустаҳкамлаш йўллари кўрсатиб берилди. Унда совет халқининг ютуқлари ва совет демократиясининг афзалликлари яққол тасвирланди.

Л. И. Брежневнинг ташқи сиёсий аҳволга берган баҳоси жаҳон жамоатчилигини ғоят қизиқтирди, деб ёзади Чехословакиядаги **«Руде право»** газетаси. Вашингтоннинг ғижиниб, асабийлашиб, васвасага тушиб бераётган баёнотларига Москва осойишталик, ўз кучларига ишонч билан жавоб бермоқда. Совет раҳбари: биз ҳеч кимнинг игвосига учмаймиз; биз, аввалгидек, кескинликни юмшатишни бузиш эмас, балки мустаҳкамлаш тарафдори бўлиб қолаверамиз, — деб айтмоқда.

Л. И. Брежневнинг халқаро аҳволга берган таърифи ҳар бир кишига келажакка ишонч билан қараш имконини беради, дейилади **ЧССР радиосининг** шарҳида. Совет Иттифоқининг тинч-тотув яшаш доктринаси барча халқларнинг ўз мамлакатлари бойлигидан ўз бахт-саодати йўлида, тинчлик ва бошқа давлатлар билан амалий ҳамкорлик шароитида фойдаланиш ҳуқуқига асосланади. Совет сиёсатининг кучи шундан иборатки, жипслашган кўп миллионли совет халқи ва бепоён Советлар мамлакатининг битмас-туганмас ресурслари бу сиёсатнинг суянган тоғи бўлиб турибди, унинг кучи яна шундан иборатки, бу сиёсатни социалистик давлатлар оиласи қўллаб-қувватламоқда, у барча тинчликсевар халқларнинг ҳаётий манфаатларига мос бўлиб тушмоқда.

Польша Касаба союзлари марказий кенгашининг секретари **С. Левандовский** бундай деди: «Л. И. Брежневнинг нутқини поляк жамоатчилиги ғоят қизиқиб кутиб олди. Қардош совет халқининг коммунистик бунёдкорлик йўлида эришган муваффақиятлари халқ Польшаси меҳнаткашларини қувонтиради. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари ўтказаётган тинчлик сиёсати, уларнинг кескинликни юмшатиш ва жаҳон ракета-ядро уруши хавфини камайтириш йўлида биргаликда олиб бораётган кураши халқаро турмушнинг асосий омилларидан бири бўлиб қолди, деган фикрга биз тўла-тўкис қўшиламиз. Бу кураш — инсоният тинч келажагининг энг муҳим гаровидир».

Монголияда чиқадиган **«Унэн»** газетаси «Ленинча ташқи сиёсат —тинчлик байроғи» сарлавҳали мақоласида таъкидлашича, Л. И. Брежнев ҳозирги халқаро вазиятни чуқур маркса-ленинча таҳлил этиб берди. У империализм кучлари кескинликни юмшатишга, тинчликка, халқларнинг ҳуқуқларига қарши ҳужумга ўтган бир шароитда социализм мамлакатларининг ҳаракат бирлиги муҳимлигини алоҳида уқтириб ўтди. Монгол халқи, дейилади мақолада, Совет раҳбарининг тинчлик сиёсати ва социализмнинг келажаги катта эканлиги тўғрисидаги фикрини тўла-тўкис қўллаб-қувватлайди.

Вьетнам газеталари Л. И. Брежневнинг нутқини батафсил баён этмоқдалар. **«Нян зан»** газетаси Л. И. Брежневнинг: ҳар қандай ҳарбий игвогарликларга зарба бериш учун СССРнинг ҳамма зарур нарсалари бор, деган сўзларини сарлавҳа қилиб берган. Газетанинг уқтириб ёзишича, Вьетнам халқининг америкалик, сўнгра эса хитойлик агрессорларга қарши курашига берилган қудратли мадад қардош мамлакатлар бирлигининг кучини, социалистик интернационализмнинг кучини айниқса яққол кўрсатди. Башарти бирон кимса қаҳрамон Вьетнам халқининг тинчлиги ва хавфсизлигига яна тажовуз қилишга журъат этгудек бўлса, келгусида ҳам шундай қудратли мадад намойиш қилинаверади.

АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари, Афғонистон Демократик Республикаси Революцион Кенгашининг Раиси ва Бош министри **Бабрак Кармал** бундай деди: Л. И. Брежневнинг нутқида СССРнинг бутун дунёда, жумладан бизнинг регионимизда тинчлик ва хавфсизлик учун курашни давом эттиришга қаттиқ бел боғлаганлиги ифодаланди. Улуғ Ленин асос солган ўзининг тинчликсевар ташқи сиёсатига амал қилаётган Совет Иттифоқи афғон халқининг содиқ дўсти бўлиб келганлиги ва шундай бўлиб қолишини совет раҳбари бутун дунё олдида яна бир карра тасдиқлади. Бу дўстликка ҳеч ким раҳна сола олмайди.

Франция Ташқи ишлар министрлигининг вакили бундай деди: «Л. И. Брежневнинг нутқини жуда синчиклаб ўрганса арзийди. Франциянинг нуқтаи назаридан бу нутқ Франциянинг Совет Иттифоқи билан бошлаган мулоқоти давом этишини билдиради».

Франциядаги **«Монд»** газетаси Совет раҳбарининг нутқини: «Л. И. Брежневнинг Афғонистон хусусидаги таклифи Ғарб мамлакатларини қизиқтирди» — деган сарлавҳа остидаги мақоласида баён этиб берди. Л. И. Брежнев Афғонистондаги воқеалар муносабати билан Ғарбда Советларга қарши бошланган жазавани кескин танқид қилди ва Афғонистон ҳукуматига ҳамда халқига қарши ташқаридан ҳар қандай шаклдаги аралашувлар батамом тўхтатилиши биланоқ СССР ўз қўшинларини олиб чиқиб кетишга тайёр бўлишини таъкидлади, деб ёзади газета.

(ТАСС).

Қўпорувчилик фош этилди

КОБУЛ, 26 февраль. (ТАСС). Афғонистон радиоси, телевидениеси ва матбуоти Покистон территориясидан Афғонистонга қарши қилинаётган қўпорувчилик ҳаракатларини фош этишга кўп эътибор бермоқда. Телевидение Кобулда қўлга олинган бир гуруҳ покистонлик қўпорувчиларни, улардан топилган радиотехника ва қурол-яроғларни, шунингдек Кобулдаги махфий омборларда яшириб қўйилган қурол-яроғларни кўрсатди.

Бўлиб ўтган воқеалар натижасида тинч аҳоли орасидан бир неча киши қурбон бўлган. Телевидение террорчилардан азият чеккан афғон гражданлари билан қилинган суҳбатни эшиттирди. Вайрон бўлган магазинлар ва уй биноларини кўрсатди. АҚШ ва Покистоннинг қора гуруҳчи кучлари тинч аҳолига қарши террорчи шайкалар қилган ҳаракатларнинг илҳомчилари ва ташкилотчилари бўлганликлари таъкидлаб ўтилди.

Афғонистоннинг ватанпарварлик кайфиятидаги руҳонийлари радио орқали гапириб, аҳолини қўпорувчи унсурларнинг игвогарликларига учмасликка чақирди. Бир гуруҳ қўпорувчилар қўлга олиниб, тергов органларига топширилди. Афғонистон халқ милицияси билан афғон армиясининг бўлинмалари Кобул кўчаларида соқчилик қилиб юрибдилар.

Кобул шаҳрининг меҳнат аҳли Афғонистон пойтахтидаги вазиятни издан чиқаришга уринган аксилинқилобчи унсурларнинг кирдикорларига кескин қарши чиқмоқда, деди АДР Революцион Кенгаши Раисининг ўринбосари, шаҳардаги вазиятни нормаллаштириш учун тузилган фавқулодда комиссия раиси Асадулло Сарвари.

Газандалар ва қотиллар, деб таъкидлади у, разилона усулларни ишга солиб, оммавий тартибсизлик чиқаришга, шаҳарнинг нормал турмушини бузишга уриндилар. Улар Кобулдаги меҳмонхоналардан бирида ёнғин чиқардилар, ўт ўчирувчилар воқеа содир бўлган жойга етиб келганларида уларга қараб ўт очдилар, троллейбус паркига ва нон комбинатига ҳужум қилишга уриниб кўрдилар, аммо шу корхоналар ишчилари билан ватанпарварларнинг қуролли отрядлари уларга муносиб зарба бердилар.

Бизнинг қўлимизда халқаро империализм ва реакция кучларининг, аввало АҚШ, Хитой, Миср ва Покистоннинг бу воқеаларга дахлдор эканликлари тўғрисида етарли далиллар бор, деди Сарвари. Ушланган ва қамоққа олинган кишиларнинг 90 процентдан кўпроғи шаҳарга бошқа жойлардан яширинча суқулиб кириб олган кишилардан иборат, деб уқтирди у. Уларнинг кўплари мамлакатга Покистондан келганлар ёки махсус қўпорувчилик усулларини ўрганиш учун турли вақтларда у ерга бориб келганлар. Қамоққа олинганлар ёнидан кўп миқдорда қурол-яроғ топилди, бу қурол-яроғлар асосан Хитойда ва Америкада ишлаб чиқарилган, деди А. Сарвари. Бундан ташқари, улардан портлатувчи қурилмалар, ёндирувчи суюқлик солинган шиша идишлар, чет эл валютасида кўп миқдорда пул топилди. Қўпорувчиларнинг бир неча гуруҳини қамоққа олиш пайтида Америкада ва Ғарбий Германияда ишлаб чиқарилган ихчам қабул қилиш-эшиттириш қурилмалари, ҳукуматга қарши гиж-гижловчи гаплар ёзилган магнитофон лентаралари тортиб олинди.

Бироқ, халқ милицияси, партия активлари, пойтахт аҳолисининг кучи билан аксилинқилобчиларнинг ва чет элларда туриб уларга ҳомийлик қилаётганларнинг АДРдаги турмушни нормаллаштириш жараёнига халақит бериш йўлидаги уринишлари барбод қилинди, деди А. Сарвари. Ҳозир шаҳардаги вазият кўп даражада нормаллаштирилди, деярли ҳамма магазинлар, устахоналар очилди, барча министрликлар ва идоралар ишлаб турибди, бозор гавжум.

Кобулнинг меҳнат аҳли революция ғалабаларини қаттиқ туриб ҳимоя қилиш ниятида эканини ва янги турмуш қуришга азму қарор берганлигини ўтган кунлардаги воқеалар кўрсатди.

ЭРОНДАГИ ВОҚЕАЛАР ТЕВАРАГИДА

ТЕҲРОН, 26 февраль. (ТАСС). Форс агентлигининг хабар қилишича, Эроннинг собиқ шоҳ жиноятларига ва АҚШнинг Эрондаги фаолиятига нисбатан даъволарини кўриб чиқувчи халқаро комиссия аъзолари Эрон президенти А. Банисадр билан ҳамда ташқи ишлар министри С. Қутбзода билан учрашдилар. Бу учрашувларда комиссиянинг иш программаси муҳокама қилинди.

С. Қутбзода Эрон маъмурлари комиссиянинг фаолиятига аралашиш ниятида эмасликларини журналистларга айтган. Гаровга олинганлар тўғрисида гап боради, албатта, деб илова қилди у. Лекин бу масала комиссия аъзоларининг иши билан ҳеч бир алоқадор эмас, бу масала Америка маъмуриятининг айтганларига зид ўлароқ комиссия ишининг кун тартибига киритилмаган ва унинг ихтиёрига кирмайди, деган у.

Оятилло Ҳумайни идораси шоҳ режимидан жабр-жафо кўрганларга ва ҳалок бўлганлар оила аъзоларининг ҳаммасига мурожаат этиб, шоҳ ва унинг америкалик гумашталари жиноятларининг шоҳидлари сифатида Теҳронга келишга даъват қилди.

НЬЮ-ЙОРК, 26 февраль. (ТАСС). Эроннинг БМТ ҳузуридаги доимий вакили Мансур Фарҳан Америка Си-Би-Эс телевизион компаниясининг программасида гапириб, Эрон ҳукумати Эрон халқининг одилона талаблари қондирилган тақдирдагина Америка — Эрон муносабатларидаги танглик тинч йўл билан ҳал этилади, деб билади, деди. Шу муносабат билан, деди у, Эроннинг собиқ шоҳ жиноятлари ҳамда Қўшма Штатларнинг Эрондаги фаолиятига нисбатан даъволарини кўриб чиқувчи халқаро комиссия тузилиши тангликни бартараф этиш йўлида босилган муҳим қадамдир. Аммо бу нарса Америка томонининг даъво қилаётганидек, гаровга олинганлар ўз-ўзидан бўшатиб юборилишини билдирмайди, деб таъкидлади Эрон вакили. Ушбу масала юзасидан Эрон халқининг ўзигина қарор қабул қилишга ҳақлидир. Комиссия ишининг натижалари апрель ойида Эрон янги парламентининг муҳокамасига қўйилади ва шу парламент тангликни ҳал этиш йўллари хусусида узил-кесил қарор қабул қилади.

МАТБУОТ ГУВОҲЛИК БЕРАДИ

НОМИ ЯНГИ— МАҚСАДИ ЭСКИ

Президент Картернинг Яқин ва Ўрта Шарқни «ҳимоя» қилишга даъват этувчи плани машъум «Эйзенхауэр доктринаси»нинг янги кўринишидир. Бу доктрина 50-йилларнинг бошларида пайдо бўлган эди. Унинг мақсади Британия қуролли кучлари олиб чиқиб кетилганидан сўнг Сувайшдан шарқ томондаги «бўшлиқ»ни тўлдиришни назарда тутарди.

Картер эски ғояларнинг чангини қоқиб ташлаб, унга янги ҳаёт бағишламоқчи бўляпти. Ироқда чиқадиган «Ас-Саура» газетасининг таъкидлашича, АҚШ Исроил билан араб мамлакатлари ўртасидаги 1973 йил октябрь уруши тугаши биланоқ шу регионда мустаҳкам ўрнашиб олишни интилганини фактлар тасдиқлаб турибди. Ўша пайтдаёқ АҚШ Ҳинд океани ҳавзасида ўз ҳарбий иштирокини кучайтиришга ва Диего-Гарсия оролини йирик ҳарбий базага айлантиришга киришди.

Збигнев Бжезинский «Яқин ва Ўрта Шарқ хавфсизлиги йўлида ҳамкорлик»нинг икки мақсадини аниқ белгилаб берди. Биринчи мақсад — АҚШнинг Яқин ва Ўрта Шарқда, айниқса, Форс кўрфазидаги нефть конларига яқинроқ жойга ҳарбий қувватни кўпроқ тўплашни назарда тутади. Иккинчи мақсад— Ер юзининг шу районидаги Америка сиёсатини қўллаб-қувватлаётган мамлакатларда ўз ҳарбий устунликларидан имкони борича тўлароқ фойдаланишга қаратилгандир.

Ҳозир Вашингтон Ҳинд океанида янги — 5-флотни тузмоқда. У ривожланаётган мамлакатларга бостириб кириш учун махсус тайёргарликдан ўтган ва энг янги қуроллар билан жиҳозланган «тез ҳаракат қилиш кучлари»ни тўплай бошлади.

АҚШ мана шу ҳарбий-сиёсий авантюрага ўз иттифоқчиларини ҳам тортишга интилмоқда. Садат билан Бегин Асвонда сўнгги учрашув пайтида ўз территорияларида Америка ҳарбий кучларини қабул қилиш учун Пентагонга барча зарур имкониятларни яратиб беришга тайёр эканликларини билдирдилар. Оман, Кения, Сомали ҳам Вашингтоннинг истакларига пешвоз чиқишди. Улар АҚШ ихтиёрига ҳарбий базаларни беришга рози бўлишди.

Бироқ, Қўшма Штатлар Д. Эйзенхауэр ва Ж. Ф. Даллес даврларига қайтишга беҳуда уриняптилар. Тарихни орқага қайтариб бўлмайди. Шу регионидаги кўпчилик бошқа мамлакатлар сингари Ироқ ҳам Вашингтоннинг агрессив сиёсатига қатъиян қарши чиқмоқда.

«Ас-Саура» — АПН.

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

АНҚАРА. Измир вилоятидаги беш минг турк деҳқонининг 20 кун давом этган кураши ғалаба билан тугади. Улар қурилиш бошқармасидан қишлоқ аҳолисининг манфаатларига жавоб бермайдиган йўл қурилиши планларини ўзгартиришга эришдилар. Эндиликда шу жойларда қуриладиган тош йўллар атроф теварагидаги 18 та қишлоқни вилоят шаҳарлари билан боғлайди ва уларнинг аҳолисига бозорларга ўз қишлоқ хўжалик маҳсулотини олиб бориш имкониятини беради.

(ТАСС).

НАФОСАТ ДУРДОНАЛАРИ

НИКОЛАЙ ВА СВЯТОСЛАВ РЕРИХ АСАРЛАРИ КЎРГАЗМАСИДА

✦ ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА
✦ ТАСВИРДА БИТИЛГАН ҚЎШИҚЛАР
✦ ТАБИАТ ВА ИНСОНГА МАДҲИЯ

Мана бир неча кундирки, Ўзбекистон Давлат санъат музейида жаҳон тасвирий санъатининг буюк намояндалари — Николай ва Святослав Рерих асарлари намойиш этилмоқда. Музей ҳар куни санъат мухлислари билан гавжум. Рерихлар асарлари Тошкентда аввал намойиш этилмаганми! Мухбиримиз шу каби саволлар билан кўргазма ташкилотчиларидан бири, музейнинг хорижий шарқ бўлими бошлиғи Клара Маъмуровага мурожаат қилди.

— Ота-бола рассомларнинг асарлари кўргазмасини музейимизда ташкил этишни кўпдан буён орзу қилиб юрардик. Орзумизга эришганимиздан ғоятда хурсандмиз. Рерихлар асарлари кўргазмаси республикамиз маданий ҳаётида катта воқеа. Кўргазма очилган кундан бери санъат мухлисларининг кети узилмайди. Шу вақтга қадар ташкил этилган кўргазмаларнинг биронтасига бунчалик кўп томошабин ошиқмаган эди. Мисол учун кечаги шанбанинг ўзида кўргазмани олти минг санъат мухлиси келиб кўрди. Мен ўйлайманки, Рерихлар асарлари кўргазмаси учун бу рақам унчалик катта воқеа эмас. Негаки, рассомлар жаҳон тасвирий санъатининг энг яхши намояндалари қаторида туради. Улар ижодига мансуб асарлар қаерда кўрсатилмасин, ўша ерга санъат мухлиси интилади, ошиқади. Ҳозирга қадар дунёнинг жуда кўп мамлакатларида Рерихлар мўйқалами билан яратилган картина ва портретлар намойиш этилди. Лекин, барибир, рассомлар асарларига бўлган интилиш, кўриш иштиёқи камайгани йўқ. Аксинча, кучаймоқда. Чунки, Рерихлар асарлари ҳақиқий нафосат дурдоналаридир. Уларни такрорлаш ёки уларга ўхшатиб картина ва портретлар яратиш қийин.

Кўргазмада рассомларнинг 300 дан зиёд картина ва портретлари намойиш этилаётир.

— Илмий ходим сифатида бу асарлар ҳақида ўзингиз нима дея оласиз!

— Фикрларимнинг баъзиларини юқорида айтиб ўтдим.

Тўғриси, бу буюк рассомлар ижоди ҳақида гапириш ғоятда масъулиятли. Шундай бўлса-да, мен ота-бола санъаткорлар асарларига хос айрим жиҳатлар ҳақида қисқача гапираман. Рерихлар мўйқалами билан дунёга келган картиналарни томоша қилган киши бенхтиёр она табиат ва унинг беқиёс афзалликлари, одамга таниш, аммо яхши илғанмаган чиройи, имкониятлари, инсон руҳиятига ҳамоҳанг баъзи ноёб кўринишлари билан ошно бўлади. Бу ошночилик ўй суриш, мушоҳада қилиш ва фикрлашдир. Ҳар қандай бадиий асарга биринчи навбатда шундай талаб билан ёндашилишини ўйлаганимизда эса, Рерихлар мўйқаламининг куч-қудрати ниҳоятда катта эканлигига тан берамиз.

Маълумки, Николай Рерих умрининг сўнгги йилларида Ҳиндистонда яшаган. Шу боисдан у яратган портретларнинг бир нечтаси ҳиндистонлик давлат ва жамоат арбоблари, шунингдек, маданият намояндаларига бағишланган. Умуман, иккала санъаткор мўйқаламига мансуб портретларнинг барчаси юксак профессионал маҳорат билан ишланган. Улар инсон ташқи қиёфасига мос унинг ички оламини ҳам ғоятда оригинал бўёқларда, штрихларда кўрсатадилар. Қаҳрамонларнинг боқишларидан катта бир ҳаёт ҳақиқатини уқиб оласиз. Рассомлар қаҳрамонлар ҳолатига мос айтилмоқчи бўлган гапни янада мазмунли кўрсатиш учун табиат воситасидан ҳам унумли фойдаланадилар.

Шуни алоҳида қувонч билан таъкидлаш кераккн, Рерихлар ишлаган манзаралар Ўрта Осиё табиати кўринишларига ғоятда ўхшаб кетади. Баъзи кўринишлар, манзараларни худди совет Шарқида кўриб, уни ҳис қилгандек бўласиз. Бу, шубҳасиз, рассомлар ҳаётни, хусусан, Шарқ ҳаёти ва табиатини ғоятда яхши билганликларидан далолат беради. Шу ўринда машҳур маданият арбобларимизнинг «Рерихлар — Шарқ куйчилари» деб айтган гапларини мамнуният билан эслаб ўтмоқчиман.

— Кўргазмада намойиш этилаётган асарлардан қайсиларини алоҳида таъкидлардингиз!

— Биринчи навбатда «Ҳимолай» туркумига кирувчи картиналарни. Бу циклдаги асарларнинг бир нечтаси чет элларда доимий ишлаб турадиган Рерихлар асарлари кўргазмаларига ҳамон файз киритмоқда. Бу машҳур туркумни бир сўз билан Ҳимолай тоғлари манзаралари ҳақида янгроқ тасвирий қўшиқ дейиш мумкин. Шунингдек, «Хушру ва Ширин», «Чақмоқ», «Хазина», «Партизанлар», «Оқ қалъа», «Устоз буйруғи», «Хушхабар», «Монголия» картиналари ҳам воқеликни ғоятда ихчам ва мазмундор ифодалаганлиги билан, рассомларнинг бетакрор маҳоратини ўзида рўй-рост кўрсатиб туриши билан диққатга сазовордир. Портретлар орасида Жавоҳарлаъл Неруга бағишланган асар алоҳида қимматга эга. Ҳиндистон халқининг улуғ фарзанди қиёфаси ғоятда тиниқ ва халқчил чизилган. Менимча, Рерихлар асарларининг энг яхшилари ёки яхшилари йўқ. Улар бирдай тасвирий санъат дурдоналаридир.

— Кўргазманинг навбатдаги «маршрути» қайси шаҳарга мўлжалланган!

— Николай ва Святослав Рерих асарларини Куйбишев шаҳри санъат мухлислари орзиқиб кутишмоқда.

Суратда: Николай ва Святослав Рерих асарлари кўргазмасида.

А. Тўраев фотоси.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Электроника институтида халқ хўжалигининг турли тармоқларида лазер нуридан фойдаланиш, лазернинг турли моддаларга таъсирини ўрганиш устида самарали илмий тадқиқот олиб борилмоқда. Суратда: инженер Мақсуд Эминов қурилмани тажриба ўтказиш учун ҳозирламоқда.

В. Сироткин фотоси.

ПИРИ БАДАВЛАТЛАРИМИЗ

УМРИ УЗОҚ КЕКСАЛАР

Белоруссия ССР Фанлар академияси геронтология секторининг олимлари республикада мингта яқин умри узоқ кишиларни рўйхатга олдилар. Улар ўтган асрда туғилган кишилар кўп яшайдиган зоналарни ажратдилар. Булар Витебск, Могилев, Гомель областларининг ўрмонли районлари бўлиб чиқди.

Анкеталарга кўра, умри узоқ кишиларнинг ҳаммаси толмас меҳнаткашлардир. Уларнинг кўплари катта шаҳарлардан олисда яшайди, бинобарин Полесье ўрмонзорларининг хушбўй ҳиди анқиб турган ҳаводан нафас олади. Республикадаги кекса одамларнинг тўртдан уч қисми аёллардир. Бунинг сабаби маълум: аёллар камроқ жароҳатланади, ортиқча чекмайди ва ичмайди. Яна бир муҳим сабаб шуки, статистика маълумотларига кўра, аёллар кўп вақтини ҳаракат қилиб ўтказади, уларнинг телевизор кўришга кетадиган вақти эркакларникига қараганда бир неча баравар кам.

Логойск районидаги Семково қишлоғида яшовчи Фекла Ивановна Синевич яқинда 113 ёшини нишонлади. У уй-рўзғор ишларини бемалол бажаради, невара-чевараларига қарайди. Агата Мироновна Сай бўлса, ундан ҳам катта — 116 ёшда. Янка Купала туғилган Вязинка қишлоғида яшайди. Шоирнинг болалигини яхши эслайди, унинг шеърларини мароқ билан ёддан ўқийди.

(ТАСС).

ЁШЛАР ИЖОДИДАН

ИНҚИЛОБЧИЛАР БАЛЛАДАСИ

Ерда биринчи бўлиб
Янги ҳаёт қурдик биз.
Навқирон кучга тўлиб,
Тарих рулин бурдик биз.
Ёвга қарши юрдик тик,
Керак бўлса бердик жон.
Кун сайин оловландик,
Қаҳрамон деб олдик ном.
Керак бўлса тўпларга
Кўксимизни тутдик жим.

Очиқ айтсак агарда,
Истамас яшашни ким?
Биз ёш эдик у пайтлар —
Кўнгиллари керилган,
Буюрса партия гар,
«Лаббай» деб жавоб берган.
Майнадек довруқ солдик,
Оғир эди йўлимиз.
Қасамга содиқ қолдик,
Кесилса-да тилимиз.
Синовдан ўтдик такрор,

Қилиб қайта фидо жон.
Кўз юмди қанча шунқор
Ватан дея тўкиб қон.
Айтаверсам, набирам,
Гапларим кўп дилимда,
Бугун сал энтиккан дам,
Шулар келди тилимга...
Кел, бир зум сукут сақла,
Хотирасин этиб ёд.
Шуҳратин мангу оқла,
Ҳам содиқ қол умрбод.
Юракда битмаган чин,
Қурбонларнинг ўй, доғи...
Жаҳон узра балқисин
Инқилобнинг байроғи!

ОРЗУ РЎЁБИ

Қуёш қиздиради тинмай беаёв.
Гоҳ шамол қўзғатар чанг ва тўзонни.
Гўёки қайта бор қилгандек синов
Уйнатиб кўради ҳар тирик жонни.
Бироқ, иш боради аввалдагича,
Мумкинмас ниятни бир дам унутмоқ.
Чўл бундай ҳужумни кўрмаган ҳеч-а,
Яхшиси инсонга нифтини тутмоқ.
Полвон ҳам енгилар дуч келса зўрга,
Қаршилик кўрсатиб турса-да бир пас.

Халқ ҳужум бошлабди бўз, асрий ерга,
Чўл ҳам чекинмоққа мажбур ҳар нафас.
Яратиш куйини биз чалдик янгроқ.
Чўлларнинг бузилди асрий уйқуси.
Амуни абадий жиловлаб олмоқ—
Шу эди халқимнинг асрий орзуси.
Дарахтлар мавж урар кўзим ўнгида,
Баргларни эркалаб силайди офтоб.
Орзунинг амалга ошгани шу-да,
Сув келди саҳрони айлаб файзиёб.

Исмоил ТУХТАМИШЕВ.

АХБОРОТ

ЭКСПОНАТЛАР ҲИКОЯСИ

Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги музейининг ташкил этилганига олтинчи йил кетяпти. Унга қўйилган экспонатлар йилдан-йилга кўпаймоқда. Музейда ўзбек халқи тарихи, унинг революцион кураши тарихига доир қимматли материаллар бор. Республикада ишчи-деҳқон милицияси ташкил этилиши тарихи, Совет ҳокимиятини барпо қилишда уларнинг роли, босмачиларга қарши кураш, коллективлаштириш даврида милиция ходимларининг хизмати унда кенг ифодасини топган.

Энг муҳими — музей материаллари одамлар ҳақида, уларнинг қизғин кураш ва меҳнат йиллари ҳақида ҳаяжонли ҳикоя қилади. Ана шундай ибратли умр соҳибаларидан бири хоразмлик биринчи милиционер аёл Розия Отажоновадир. У босмачиларга қарши, хотин-қизлар озодлиги душманларига қарши курашда фаол қатнашган. Ҳозир онахон 92 ёшда. Шунингдек, музейда самарқандлик С. Назарова, О. Сотникова, М. Родионовалар каби ветеран-милиционер аёллар фаолияти ҳақида ҳам қизиқарли ҳужжатлар тўпланмоқда.

Абдулла Бобожонов, Жўра Арслонов, Искандар Каландаров, Комил Ерматов каби ўз умрларини ички ишлар хизматига бағишлаган чекистлар ҳақида ҳикоя қилувчи экспонатлар ҳам диққатга сазовордир.

Музей залларидан бирида Ўзбекистон чекистларининг Улуғ Ватан урушидаги жасоратлари ҳақида ҳикоя қилувчи фотовитриналар, нодир ҳужжатлар ҳам намойиш қилинаётир.

СПОРТ

ҚИШКИ ОЛИМПИАДА:

ЎРИНЛАР АНИҚЛАНДИ, МЕДАЛЛАР ТАҚСИМЛАНДИ

Американинг Лейк-Плэсид шаҳрида қарийб икки ҳафта давом этган «Оқ Олимпиада» ўйинлари ниҳоясига етди. Жаҳоннинг турли мамлакатларидан келган моҳир спортчилар Олимпиада чемпионлиги учун астойдил курашдилар. Мусобақада совет спортчилари юқори натижа кўрсатишди. Вакилларимиз ҳисобидаги медаллар 22 тага етди. Бундан 10 таси олтин бўлса, қолгани 6 тадан кумуш ва бронза медалларидир. Моҳир чанғичи Николай Зимятов бу сафар Олимпиаданинг 3 та олтин медалини қўлга киритишга муваффақ бўлди. У сўнгги марта 50 километрли масофада чанғида учишни ўрнига қўйиб, марраа биринчи бўлди. Хоккейчиларимиз ҳам ҳужумкорлик руҳида шайба сурдилар. Улар бу гал Олимпиаданинг кумуш медали совриндори бўлишди.

Шундай қилиб, спортчиларнинг йирик анжумани якунланди. Олимпиаданинг тантанали ёпилишига бағишланган маросимда мусобақа байроғи туширилди. Энди навбат — Москва Олимпиадасига.

ФУТБОЛ:

САМАРҚАНДДА УЧРАШУВЛАР

СССР кубоги учун зонал мусобақалар бошланди. Ним-чорак финалда иштирок этувчи командаларни аниқлаш учрашувларини Самарқанд зонасига кирувчи коллективлар бошлаб беришди. Учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: «Шахтёр» — «Таврия» — 3:2, «Черноморец» — «Спартак» (Нальчик) — 0:0, «Заря» — «Кузбасс» (Кемерово) — 3:2.

ХАЛҚАРО ТУРНИР:

БАЙРОҚ КЎТАРИЛДИ

Кеча Тошкентдаги марказий «Пахтакор» стадионида ўсмирларнинг халқаро X турнири байроғи тантанали равишда кўтарилди. Турнирнинг бошланишига бағишланган маросимда мусобақа иштирокчилари бўлган командалар саф тортдилар. Футболчиларга муваффақиятлар тиланди. Кейин СССР-1 ҳамда ГДР командалари ўртасида учрашув ўтказилди. Бугун СССР-1 — Венгрия, РСФСР — ГДР, СССР-2 — Финляндия ҳамда Польша — Чехословакия командалари майдонга тушадилар.

Оила даврасида мутолаа

КАБИСА ЙИЛИ НИМА?

Маълумки, узоқ муддатларни йиллар, ойлар ва кунларга ажратиб ҳисоблаш системаси календарь дейилади. Энг қадим замонлардаёқ бунга йил фаслларининг алмашиш даври — **тропик йил** асос қилиб олинган эди. Бироқ бундай йилнинг 365 кун 5 соат 48 минут-у 46 секундга тенг бўлиши ундан амалий мақсадларда фойдаланиш нақадар қийин бўлишини кўрсатди. Бу қийинчиликни тасаввур қилиш учун, масалан, 1979 йил 1 январдан вақтни тропик йил билан ҳисоблашга қарор қилинди, дейлик. У ҳолда ҳақиқий йилда 365 кундан ташқари яна тахминан 6 соат ҳам борлиги сабабли бошланган 1980 йилнинг 1 январини 0 соатда эмас, балки 1 январь соат 6 да, 1981 йилни 1 январь соат 12 да ва ҳоказоларда кутиб олишимизга тўғри келарди. Вақт ўтиши билан йил боши ойнинг бошқа кунларига, яъни 2, 3, 4.. январга кўчар эди. Шунинг учун ҳам ҳеч қаерда ҳақиқий тропик йил ҳисоби билан иш кўрилмаган.

Вақт ҳисобини осонлаштириш учун яхлит суткалардан иборат, аммо узунлиги тропик йилга мумкин қадар яқин бўлган йил жорий этилди. Бундай йилни тропик йилдан фарқлаш мақсадида **гражданйили** ёки **календарь йили** деб аталди. Ўз-ўзидан маълумки, календарь йили тропик йилдан ё узунроқ (366 кун), ёки қисқароқ (365 кун) бўлиши керак. Аммо, агар календарь йили тропик йилдан ҳаммавақт қисқароқ бўлса, йил фасллари бундай календарь бўйича вақт ўтган сари кечикиброқ бошланиб, кейинги кунларга сурилар, аксинча календарь тропик йилдан узунроқ бўлса, йил фаслларининг бошланиш куни илгарилаб бориши муқаррар эди.

Тропик йилга қандай мослаштирилганлиги ва бу мослаштириш амалга қандай оширилишига қараб календарлар турлича бўлади. Улуғ Октябрь социалистик революциясига қадар Россияда эски ҳисобда юритиладиган календарь қабул қилинган эди. Бунда ҳисоблашни осонлаштириш учун тропик йилни шартли равишда 365 кун-у 6 соатга тенг деб олиб, календарь йиллардаги кунлар сони бутун бўлишини таъминлаш мақсадида кетма-кет уч йилни 365 кундан, тўртинчи йил эса 366 кун деб белгиланган. Шунда тўртинчи йилдаги ортиқча бир кун шу йилдаги феврaль ойининг охирига қўшилган ва бундай йилни **кабиса йили** дейилган.

Бу календарни Миср астрономи Созиген ихтиро қилган бўлишига қарамай, уни бизнинг эрамиздан олдинги 46 йилда ислоҳ қилдирган Рим давлатининг ўша даврдаги ҳукмрони Юлий Цезарь шарафига **Юлиан календари** деб аташган.

Юлиан календари ўзининг соддалиги, жуда қулайлигига қарамай, у вақтнинг ҳақиқий ўтишидан хамон орқада қолаверди. Чунки бу ҳисобдаги бир йил тропик йилга қараганда 11 минут 14 секунд узун қилиб олинган, Тропик йилдан ҳар 384 йилда уч сутка орқада қолиши мумкинлигига аҳамият берилмаган эди. Бу фарқ Юлиан календари бир неча аср қўлланилгандан кейин сезила бошланди. Масалан 21 март куни содир бўладиган баҳорги тенг кунлик XVI аср ўртасида 11 март кунига тўғри келиб қолди. Шу сабабли Рим папаси Григорий XIII 1582 йилда италиялик математик ишлаб чиққан ҳамда Юлиан календарининг юқорида келтирилган камчиликларидан холи бўлган янги календарни жорий эттирди. Григорий XIII шарафига бу календарь **Григориан календари** деб аталди ва унга мувофиқ 1582 йил 4 октябрдан кейин 5 октябрь эмас, бирданига 15 октябрь деб эълон қилинди, яъни йиғилиб қолган 10 кун ўтказиб юборилди. Шу билан 1200 йил давомида тўпланиб қолган хато тузатилди ва кейинги йилдан баҳорги тенгкунлик яна 21 мартга кўчирилди.

Келгусида бу хато яна қайтарилмаслиги учун ҳар 400 йилда уч кунни ҳисобдан чиқариб ташлашга қарор қилинди. Бунинг учун кабиса йилларнинг такрорланиш қоидасини бироз ўзгартириб иш кўришга тўғри келди. Эски календарнинг тўла юз йилликларидан, масалан, 1600, 1700, 1800, 1900, 2000 йиллардан 400 га қолдиқсиз бўлинмайдиганлари ҳам оддий йиллар деб ҳисобланди. Шундай қилиб, 1600 ва 2000 йиллар кабиса йиллар ҳисобланиб, бошқалари эса оддий йиллар бўлиб қолди. Лекин, ҳар оддий уч йилдан кейинги тўртинчи йил кабиса йили бўлишини эсдан чиқармаслик керак.

Юлиан календарини Григориан календаридан фарқлаш мақсадида биринчисини эски стил, иккинчисини эса янги стил ҳам дейилади. Эски ва янги стиллар орасидаги фарқ XVI асрда 10 кунни ташкил этган бўлса, бу фарқ 1800 йилда 12 кунга, 1900 йилда эса 13 кунга етди. Шундай бўлишига қарамай, янги стилга ўтиш баъзи давлатларда ҳамон тугатилган эмас. Иттифоқимизда янги календарь Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин В. И. Ленин декретига мувофиқ 1918 йил 1 февралдан бошлаб қабул қилинди. Бунда 1 февраль ўрнига 14 февраль, 2 февраль ўрнига 15 февраль ва ҳоказо деб ҳисобланадиган бўлди. Ҳафта кунлари эса ўзгармай қолди.

Албатта Григориан календари ҳам ўзига хос камчиликларга эга. Аммо унинг хатоси Юлиан календарига қараганда жуда кам бўлиб, бу хато 3300 йилда бир суткани ташкил этади. Бундай хатонинг амалий ҳисобларда аҳамияти йўқ. Ҳозирги календарнинг муҳим камчиликлари ойлардаги кунлар сонининг ҳар хил (28, 29, 30, 31) бўлиши ва бунинг натижасида йил кварталларининг узунлиги 90 кундан 92 кунгача ўзгариши ҳамда ой кунларининг ҳафта кунлари билан ўзгармас ҳолда боғланмаганлигидан иборат. Бундай камчиликлардан холи бўлган янги календарларнинг қатор лойиҳалари таклиф этилган. Ҳозир ана шундай янги календарь лойиҳаларини атрофлича муҳокама қилиш ва улардан энг қулайларини амалиётга жорий этишга тайёрлаш ишларини олиб бориш мақсадида Бирлашган Миллатлар Ташкилотида махсус комитет ишлаб турибди.

Абдусалом ЛАТИПОВ,
физика-математика фанлари кандидати.

ИЛМИЙ ИЗЛАНИШЛАР

ХИМИЯНИНГ НАФИ

Кармана конидан чиқаётган Қизилқум гили Фарғона нефть заводида қўл келди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Химия институти олимларининг тавсияларига кўра, шу табиий адсорбент — аралашма ютувчи моддадан бу ерда ёғ тозалашда фойдаланиляпти. Экономистлар янги усулни жорий этишдан олинадиган йиллик самара 2 миллион сўмдан ошишини ҳисоблаб чиқдилар.

Институтда ишлаб чиқилган маҳаллий табиий хом ашё асосида юксак маркали ва декоратив цемент, ғоят чидамли сир модда олиш, минерал ўғит ишлаб чиқариш чиқити — фосфогипсдан цемент ва керамика ишлаб чиқаришда фойдаланиш методларининг халқ хўжалигига берган самараси миллион-миллион сўм билан ҳисобланмоқда. Бу ишлар республикадан ташқарида ҳам эътироф этилди, мамлакат ва Ўзбекистон Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг дипломлари билан тақдирланди.

(ЎзТАГ).

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 27/II да **Оламнинг яратилиши**, 28/II да **Севилья сартароши.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 27/II да **Ганг дарёсининг қизи**, 28/II да **Шошма, қуёш.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 27/II да **Тўйдан олдин томоша**, 28/II да **Олтин камар**, 29/II да **Тошкентнинг нозанин маликаси.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/II да **Отасининг қизи**, 29/II да **Бадбашара ёхуд Эзоп.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва катта цирки артистларининг гастроллари.**

●

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА
МОСКВА КАТТА ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ

Гастроллари

ПРОГРАММАДА:
«ШЕРЛАР ОРАСИДА»
(Бербер шерлари)
ЙИРИК СОВЕТ АТТРАКЦИОНИ

Ургатувчи — цирк санъати Бутуниттифоқ кўриги лауреати ва Бутуниттифоқ конкурсининг дипломанти БОРИС БИРЮКОВ.

РСФСР ва Шимолий Осетия АССРда хизмат кўрсатган артист ЭРБЕК КАНТЕМИРОВ раҳбарлигидаги

«АЛИБЕК»
ОСЕТИЯ ЙИГИТЛАРИ АТТРАКЦИОНИ

Паузаларда — янги репризлар, масхарабозликлар, интермедияларнинг ижрочиси, масхарабоз-МИМ, Арманистон ССРда хизмат кўрсатган артист ВИЛЕН МЕЛИКЖАНЯНнинг чиқишлари.

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари соат 12.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

КАССА СОАТ 10.00 ДАН 20.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

44-35-84, 44-35-91 телефон номерлари бўйича коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

●

ТАШКИЛОТЛАР, КОЛХОЗЛАР, СОВХОЗЛАР, САНОАТ КОРХОНАЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ «РАССОМ» БАДИИЙ КОМБИНАТИ
чиқарилаётган оператив бадиий кўргазмали агитация комплектларига

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КОМПЛЕКТ ҚУЙИДАГИЛАРДАН ТАШКИЛ ТОПГАН:

6 та сиёсий, тарғибий ва қўлланма плакат;
деворий газета;
2 та жанговар агитация варақаси (социалистик мусобақа материалларини, молния, табрикнома ва ҳоказолар ёзиб тўлдириш учун);
социалистик мусобақа ғолиблари, уруш ва меҳнат ветеранлари учун кўкракка тақиладиган қизил шойи лента;
илғор бўлинмаларга тақдим этиш учун шойи матодан тайёрланган вимпеллар.

Комплектнинг баҳоси 7 сўм, бир йиллик нархи 84 сўм.

Комбинат адреси: Тошкент шаҳри, Г. Ғулом кўчаси, 10«а»-уй.

●

ЎЗБЕКИСТОН ШАҲАРЛАР ҚУРИЛИШИ БЎЙИЧА ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ВА ЛОЙИҲА ИНСТИТУТИ
«УзНИИПградостроительства»
планировка қилинадиган ва унинг доирасига кирмайдиган территориялар ва планировкалаш сектори бўйича катта илмий ходим (фан кандидати, ёки илмий-тадқиқот, лойиҳа институтларида катта тажрибага эга бўлган архитектор)
ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КОНКУРС МУДДАТИ — 16 МАРТГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 18-уй. Илмий секретарга. Телефон 41-46-61.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

8.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ўқувчиларга музика тўғрисида. 10.35 — Тонг арафасида. Бадиий фильм. 11.40 — Концерт. 12.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.15 — Горичилар, қаердасиз! 16.45 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 17.15 — Халқ ижодиёти. 18.00 — Қутбга йўл. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 19.40 — Ленин ҳақида ҳикоялар. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Нима! Қаерда? Қачон? 23.10 — Дунё воқеалари. 23.25 — Жаҳон халқларининг ижоди.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ижод саҳифалари. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — Озодлик солдатлари. Бадиий фильм, 3-фильм. 14.35 — Футбол бўйича халқаро турнир. Ўзбекистон — ЧССР. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Ўсмир ва қонун. 19.00 — Ахборот. 19.15 — Комплекс механизация — пахтачиликнинг бош йўналиши. 19.30 — Футбол бўйича халқаро турнир СССР-1 — Венгрия. 20.10 — Ахборот. 20.30 — Дўстлик экрани. 21.30 — Время. 22.05 — Ажал шамшири. Телетеатр, 2-қисм.

II.

20.05 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 20.35 — Янгиликлар. 20.55 — Зарбдор меҳнатимиз беш йилликнинг якунловчи йилига. 21.25 — Ўқув кўрсатуви. 22.25 — Ўзбек совет шоирларининг шеърлари.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Наманган область театри артистларининг концерти. 9.30 — Ўзбекистон композиторларининг қўшиқлари. 10.40 — Лениннома программаси. 12.10 — Узбекистан индустриальный. 13.00 — Олимлар — чорвадорларга. 13.30 — Кинофильмлардан куйлар. 14.00 — Кўкламги экишга шаймисиз? 18.15 — Узбекистан спортивный. 18.50 — Ўзбекистон композиторларининг янги асарлари. 19.20 — Одамлар мамнун бўлсин деб. 19.45 — Рубоб оҳанглари. 20.20 — Радиотингловчилар таклиф этган программа асосида концерт. 21.00 — Аҳдига вафодорлар. 21.10 — Адабий ўқиш. 21.30 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.28 — «Гўзал» ансамблининг солистлари ижро этади. 23.20 — Дам олиш концерти.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги республика миқёсидаги шахсий пенсионер, 1945 йилдан буён КПСС аъзоси

Мунаввар АЗИЗХОНОВАнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳуманинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45 32-53-04 редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-95, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-85, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69 32-53-97 32-57-19 марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70 халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14 32-54-09 қишлоқ хўжалиги — 33-76-04 32-53-15 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51 32-57-21, 32-54-24 ахборот ва спорт — 33-14-24 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21 32-54-13 иллюстрация — 32-57-22 коммунистик тарбия — 32-54-29 стенографистка — 33-73-43 32-54-05 жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-31-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 5-19-71, Сирдарё — 2-08-27; Сурхондарё — 3-55-35; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.